

PIK XLIII Ч. 1 СІЧЕНЬ

— 1986 —

JANUARY No. 1 VOL. XLIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.



НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLIII Ч. 1 СІЧЕНЬ — 1986 — JANUARY No. 1 VOL. XLIII

Чи знаємо добре Лесю?	1
В. Колос. "Дорогий Мирославе..."	2
І. Світличний. Ненаписані листи	4
О. Лісківська. "Справа втечі Мирослава Медведя"	5
Б. Бойчук. Поезія як нотатник станів душі й пережитого	6
Н. Лівницька-Холодна: <i>! сталося, Десь побачу, Гуцульщина...</i>	9
І. Чайківська. Що згадуємо в січні?	10
О. Гриньків. Новий рік	10
Х. Годів-Юзич. Калейдоскоп жіночого життя	11
Н. Стецьків. Ольга Алексевич-Лявні	12
І. Мартинюк-Річардсон. Виховання молоді	14
УМ: Б. Цимбалістий. Перед новим етапом	17
Акція приєднання членів УМ	18
Пожертви	34
На організаційні теми: М. Данилюк. <i>Організація.</i>	19
Вісті з Централі:	20
Запасний Фонд Стипендійної Акції	20
Фонд ім. О. Лотоцької	22
Редакційна колегія "Нашого Життя"	23
Листи до редакції	23
Our Life: Independence Day	24
L. Ukrainka. <i>Hope</i>	24
R. Moroz. <i>Dissident Women</i>	25
MOLLYOLGA — An artistic triumph!	27
M. Waczynsky. <i>About Women</i>	28
Ukrainian Museum: A Cultural Experience	29
To Your Health! <i>Diet and Fiber</i>	30
Cook's Corner. <i>Stuffed Chicken Breasts. Mushroom Sauce...</i>	31
Х. Навроцька. Наше харчування	32
Практичні поради	32
Допис Відділу. Д. Гординська-Каранович. <i>Небуденний концерт...</i>	33
Пресовий фонд	35
Посмертна згадка	36

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003 Редактор Ольга Лісківська
Tel. (212) 533-4646 Tel. (212) 674-5508
Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Редактор — Ольга Лісківська
Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна

На обкладинці: "Ранок". Ліногравюра. Георгій В. Якутович, 1966.
Cover: Morning. Lithograph. Heorhii V. Yakutovych.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ зв'язків — протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірена Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Євстахія Матвієнко	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Анна Сафіян	
Ольга Літелло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21



Лєся Українка. Графіка. Таня Кравців.
Lesya Ukrainka (artist — Tania Kravtsiv).

ЧИ ЗНАЄТЕ ДОБРЕ ЛЕСЮ?

Ах, які ми стали байдужі до нашої минувшини, а, може, через часті повторювання, ми вже зовсім не вражливі на все те, що колись здавалось гарним і величним та зворушувало до краю.

Коли переглядаємо давні річники "Нашого Життя", зокрема звідомлення з праці відділів Союзу Українок, раз-у-раз зустрічаємо згадку про святкування в лютому Свята Героїнь, проте, що згадали Ольгу Басараб, Олену Телігу або що відзначено річницю нашої найбільшої поетки Лєсі Українки. Десь деклямували її вірші, в іншому місці була доповідь, чи інсценізація уривків з її драм. Але з кожним роком таких святкувань стає менше та небагато членок, зокрема молодшого віку, згадує жіночі постаті з нашого минулого або захоплюється їхньою творчістю. Правда, ми тепер маємо нових поетів, ми деклямуємо Стуса, Руденка, Калинця чи Ліну Костенко, вони, може, нам ближчі, а їхня доля вимагає того, щоб про них часто згадувати.

Однак це не зменшує вартости тих, яких ми раніше так пильно вшановували, вивчали, про яких знали трохи більше, як те, що написане в енциклопедії.

Я прийшла до такого переконання, під час перебування в Європі. Моя знайома німкеня, несподівано поставила мені таке питання: "Чи Ви добре знаєте Лєсю і її вірші?" Здивована таким питанням, я і відповіла питанням: "звідкіля у Вас зацікавлення Лєсею Українкою?" Вона мені розповіла про свою літню подорож на Україну, про молоду українську провідницю, яка супроводжувала німецьких туристів від границі через цілу Україну, оповідаючи їм про Шевченка та Лєсю Українку, деклямуючи їхні поезії в німецькій мові. Мою знайому особливо захопила розповідь про життя і творчість Лєсі. Вона хотіла конечно довідатися від мене більше і просила прислати їй збірку Лєсиної творчости в німецькій мові. За питанням "Чи Ви знаєте добре Лєсю?" прийшло друге "Чи Ви знаєте вірш 'Надія'?" Розуміється відповідь була, що так, бож хто б не знав такого популярного вірша, але якось стало соромно, коли знайома витягнула нотатник і почала читати цей вірш в німецькій мові так, як записала, слухаючи провідницю й чекаючи від мене поправок.

Стало мені соромно за себе і за нас усіх, що на питання "Чи знаєте добре Лєсю?" тепер не могли б сумлінно відповісти "так".

Цей дрібний, здавалось би, факт примусив мене призадуматись над нашим теперішнім життям, яке не залишає ані часу, ані охоти поглянути в минуле. Не для вивчення історичних фактів чи дат, але щоб зрозуміти те минуле, в якому жили великі люди, яким сьогодні, може, тяжко дорівняти. І були в тому минулому жінки сильні духом, творчі, з глибокою любов'ю до України, яких ми повинні завжди пригадувати й брати за приклад. Їхня поезія, сьогодні так само актуальна, як колись, так само гарна й зворушлива.

Тільки немає кому її оживити та передати наступним поколінням. І чи ті наступні покоління будуть здібні її зрозуміти?

"ДОРОГИЙ МИРОСЛАВЕ..."

Хоч газети по вільному світі вже перестали писати про справу українського моряка Мирослава Медвіда, який тікав з советського корабля "Маршал Конєв", наша громада не може забувати про долю цього молодого 23-літнього українця.

Подаємо хронологічний перебіг подій, щоб відсвіжити пам'ять читачам:

24-го жовтня: Медвідь стрибнув у ріку Міссісіпі, біля Нью-Орлінз, коли його корабель припливав до американського берега. Після втечі з корабля, Медвідь спочатку зустрівся з власником ювелірної крамниці Джозефом Вейманом разом з його племінником, який допоміг йому дістатися до поліції.

Поліція Медведя передала іміграційній службі, яка телефонічно скотактовалася з Іреною Падох, перекладачкою американської іміграційної служби. (Іміграційної і Натуралізаційної Служби.) Під час тристоронньої розмови (між службою, Медведем та І. Падох) урядовці декілька разів просили, щоб пані Падох заспокоїла Медведя і запевнила його, що Американський Уряд уважно поставиться до його прохання. Тим часом хотіли дати йому нагоду відпочити й обіцяли ще раз скотактуватися з п. Падох в суботу, але цього ніколи не зробили.

25-го жовтня: раптом після цієї розмови, невідомо чому, митна сторожа, доручила приватній фірмі — Юніверсал Шиппінг відвезти його назад до советського корабля. Коли човен наближався до корабля, Медвідь стрибнув ще раз із човна й поплив до американського берега. Американський човен підібрав тоді сім советських моряків з "Маршала Конєва", щоб допомогти зловити Медведя. Очевидці повідомляють, що була бійка між Медведем та моряками, які примусили його повернутися на корабель.

28-го жовтня: Американський Державний департамент переводить інтерв'ю з Медведем на човні американської митної сторожі. Представники іміграційної служби так само перепитують молодого моряка. Присутній при цьому був американський лікар. Медвідь переходить фізичну та психічну перевірку в приміщенні американської фльоти, де й перебуває одну ніч.

29-го жовтня: після ще однієї психічної перевірки, американці продовжують інтерв'ю з моряком, який несподівано заявив своє бажання вертатися до Советського Союзу. Служба тоді повертає його назад до корабля "Маршал Конєв".

31-го жовтня: Президент Р. Реген дає наказ Державному департаментові розглянути справу Медведя. Цей наказ він виголошує в зв'язку з суперечностями у репортажах — в цьому відіграла велику



Советський корабель "Маршал Конєв".
Soviet freighter Marshal Koniev.

ролю І. Падох, яка ще у першому інтерв'ю твердила, що М. Медвідь виразно запевняв її про свої бажання лишитися у вільній країні.

3-го листопада: три групи — представники українсько-американських громадських організацій подають петицію до апеляційного суду США у Вашингтоні, щоб затримати советський корабель у пристані. Вимагають, щоб американські представники ще раз провели інтерв'ю з Медведем. За два дні суд відмовляє їм у цьому.

5-го листопада: питання виринає таке: чи Медвідь хотів поповнити самогубством? Під час слухання у Сенаті, Вільям Воззнер, представник Державного департаменту каже, що у Медведя було поранене зап'ястя, коли митна служба його відвозила до советського корабля.

6-го листопада: три жінки: Параска Єзерська, її дочки Марія Филипович та Анна Кент, кажуть, що вони є родичами Медведя та подають до суду прохання затримати Медведя на американській землі, аж доки не з'ясується справа. Суддя відмовляє їм у цій просьбі.

7-го листопада: Комісія сенату в справах хліборобства, на чолі з сенатором Джесі Гелмс, дає виклик на суд, щоб затримати корабель в американських водах. Митна сторожа заявила, що буде блокувати відплив "Маршала Конєва" аж доки вони не привезуть Медведя до Вашингтону, де має засвідчити про свої бажання американському сенатському комітетові.



*Група демонстрантів із Чикаго, Нью-Йорку, Сиракюз, Дітройту та родичі Медведя.
Group of demonstrators (in New Orleans) from Chicago, New York, Syracuse, Detroit with the family of Medved.*

8-го листопада: Сотки українців приїжджають до містечка Бель Чейз, де чекають, щоб американці передали покликання на переслухання ("виклик до суду") советському капітанові. Американські сенатори дають не один, а два виклики, однак емісарам сенату не пощастило передати їх Медведеві.

9-го листопада: Під крики протесту та сльози безрадных українців і інших прихильників справи відпливає корабель "Маршал Конєв" разом з Медведєм.

Останні відомості з ССРСР, які подає агенція "ТАСС" про долю Мирослава Медведя такі: він далі живе з батьками й під час інтерв'ю засудив поведінку Американського Уряду, який намагався затримати його в США проти його волі. А про дійсну долю молодого українського моряка нам нічого не відомо.

* * *

Коли тривала справа Мирослава Медведя, в українській громаді визначалися своєю активністю чимало провідників американців українського походження.

Відповідаючи на питання: Якщо Ви могли б написати листа до молодого моряка, Мирослава, знаючи, що він його дістане, що б Ви хотіли переказати йому?

Отець Петро Галадза, священник при українському католицькому соборі свв. Володимира і Ольги у Чикаго, який очолює нову групу п. зв. *Ukrainian American Justice Committee*, сказав:

Мирославе, українська громада робила все, що могла, щоб тобі допомогти. Ми старалися втягнути й не-українців до цієї справи. На жаль, питання було дуже складне — це боротьба між двома великими потугами: Советський Союз і США. Ти впав жертвою світової політики.

Андрій Філіпович, адвокат і представник Т-ва американсько-української асоціації адвокатів, який вніс скаргу у справі М. Медведя до Верховного Суду США, сказав:

Ми тебе не зрадили, і не хотіли, щоб твоє бажання жити у вільній країні було придушене. Ми зробили все, що в нашій силі, щоб допомогти тобі.

Прикро нам, що ти став жертвою змагань великих потуг напередодні переговорів у Женеві. Окремим одиницям дуже важко конкурувати з державами — політичними гігантами.

Твоя справа, Мирославе, навчила нас, що українська громада в Америці є сильна та вміє спільно працювати.

Ми реагували на твою справу спонтанно. Але дійшли до висновку, що нам потрібна центральна організація, яка б відповідала за координацію такої акції у випадках потреби.

Орест Єйна, адвокат з Арізони й член Т-ва американсько-української асоціації адвокатів співпрацював з іншими правниками в обороні Медведя. Приїхавши до Нью-Орлінз вже 31-го жовтня він відповідав за збирання і перевірку фактів у цій справі. Він проводив докладні інтерв'ю з людьми, які мали контакт з моряком. Завдяки його старанням зорганізовано осередок комунікації на місці та скріплено зв'язки з представниками преси й телевізії.

На наше питання, О. Єйна висловився так:

Хотів би сказати, що твої старання, Мирославе, зворушили не тільки мене, але й багатьох людей різних поглядів. Пам'ять про тебе залишиться в наших серцях і думках на довгий час.

Я перше почув про тебе 28-го жовтня, коли телевізійний диктор оголосив, що советський моряк, який скочив з корабля, шукаючи політичного притулку, був українець. У мене відразу з'явилося бажання допомогти тобі, бо ж нас єднало те, що ми обидва вважали себе українцями. Неприємно мені признаватися тобі, що як громадянин американської країни, мене сильно обурило й засмутила поведінка американських державних установ.



На площі перед збірниками збіжжя (зліва): В. Колодчин, Р. Голяш, В. Ілчєвська, Н. Завадович, М. Яцьків-Вебб, І. Дзюк. In front of the grain storage silos (l to r): V. Kolodchin, R. Golash, V. Ilachevska, N. Zavadovych, M. Yatskiv-Webb, I. Dziuk.

Знімки прислала Наталя Завадович із Чикаго.

Відомо, що українсько-американські групи старалися всякими способами затримати корабель та врятувати молодого українця. Зорганізовано демонстрації по містах, писали, телефонували й висилали телеграми до членів конгресу, до Державного департаменту та до президента США. Наш відгук, як громади доводить, що ми не є байдужі до долі українців з Советського Союзу. Гаряча хвилина минула, ми повернулися до щоденного життя і мимохідь ми починаємо заспокоюватись. Чи маємо право забути про цю справу? У своєму вірші "Ненаписані листи" Іван Світличний має рацію дорікати громаді про її байдужість до поневолених людей. Отож наводимо його, надіючись, що зрозуміємо наш неперервний обов'язок в стосунку до наших братів.

НЕНАПИСАНІ ЛИСТИ

У тайзі, в краю глухому та дрімучому,
зони смерти, та болота, та дроти.
Тільки й свята того — пошта. Та чому, чому
Не доходять ненаписані листи?

Ми чекаєм їх, як Бога, як Великодня.
Тільки хто їм білий світ занапастив?
Мов пташата недосиджені, мов викидні,
гинуть, світу не побачивши, листи.

Гей ви, друзі-побратими, нерозлий-вода,
ти, громадо, ніби пень, глухоніма!
Що за напасті у вас, яка там злигода,
що для нас у вас і слова вже нема?

А було ж їх, доброзичливих добродіїв! —
Мед із уст і, хоч до рани — добраки.
Тільки гримнуло з ясного неба — й годі їм —
посмикнуло велемовні язики.

Поховалися по шпарах душі заячі,
на устах у них — розкаяння печать.
І сидять, на білий світ не вилізаючи,
і мовчать великомовно, і мовчать...

А над нами, а над нами птахи з вірю
розкурликалися, Господи прости! —
Дурять дурнів нас надією і вірою.
Не приходять ненаписані листи.

ІВАН СВІТЛИЧНИЙ

"СПРАВА ВТЕЧІ МИРОСЛАВА МЕДВЕДЯ"

У суботу 14-го грудня 1985 року в приміщенні НТШ в Нью-Йорку влаштовано дискусію на тему "Справа втечі Мирослава Медведя". Організаторами цього були "Американці в Обороні Людських Прав в Україні" (АОЛПУ), які в додатку до інформативного характеру вечора вручили нагороди за працю в обороні Медведя. Отримали нагороди такі особи: д-р Ірена Падох та адвокати Андрій Филипович і Пол Каменар.

Взяли участь у дискусії А. Филипович та Ігор Ольшанівський, голова АОЛПУ. А. Филипович, український адвокат з Філядельфії звітував про легальні старання Т-ва американсько-української асоціації адвокатів в справі Медведя. Він згадав, що приблизно 5-6 адвокатів займалися цією справою.

Далі Ігор Ольшанівський подав перебіг подій та представив слухачам, деякі питання і сумніви, які виринули в наслідок цієї справи, наприклад: чи Американський Уряд має таємний договір з урядом СРСР щодо їхніх втікачів? Тут, він згадав, що за 1985 рік 150 іноземних моряків старалися втекти з своїх кораблів; всі були повернені Американським Урядом.

Абстрагуючи від нещасливого вислідку справи Медведя, І. Ольшанівський твердив, що ця криза принесла користь українській справі. Слово "криза" в японській мові означає нагода. Отож, ця справа була корисна нашій громаді, бож піднесла українське питання. Всі засоби американської масової інформації, як ніколи перед тим, прихильно, правильно й багато писали й говорили про українців.

Голова АОЛПУ застерігав, що справа не скінче-



*Ігор Ольшанівський передає нагороду від імені АОЛПУ А. Филиповичеві.
Ihor Olshanyivsky presenting the AHRU award to A. Fylypovych.*

Знімка: М. Коломиєць



*Зліва: Ігор Ольшанівський, д-р Ірена Падох і адвокат Андрій Филипович.
Left to right: Ihor Olshanyivsky, Dr. Irena Padoch and lawyer Andrew Fylypovych.*

на. Перед Сенатом представлена т.зв. "Сенатська резолюція ч. 267" сенаторами Гордон Гамфрі й Елен Диксон, в якій домагається створення спеціальної сенатської комісії з семи сенаторів. Ця комісія матиме докладно дослідити процедуру надавання політичного азилу Американським Урядом. При цьому мали б перевірити й невдалу справу Медведя.

І. Ольшанівський радив українцям підтримувати цю резолюцію писанням листів та висловлюванням наших бажань сенаторам. Таким чином, ми, як громада матимемо вплив на прийняття резолюції. На заяву, що старші українці, які хотіли б написати, щось в цій справі, але не володіють англійською мовою І. Ольшанівський відповів: "Пишіть українською мовою!" Коли сенатор або конгресмен отримує такого листа, він відсилає його до Бібліотеки Конгресу, яка є зобов'язана перекласти зміст його на англійську мову. Дехто навіть вважає, що такі листи є "більш автентичні й щиріші". Треба пам'ятати, щоб зазначити зверху листа (очевидно англійською мовою), що лист написаний українською мовою.

Наприкінці, І. Ольшанівський від імені АОЛПУ вручив нагороду д-р Ірені Падох підкреслюючи, що, якби вона цю справу не порушила, ніхто б не знав про Медведя. Властиво кажучи, вона відкрила цю справу конгресові, пресі й американській громаді.

А тоді вручив нагороду адвокатам А. Филиповичові та Полові Каменар, які відіграли важливу роль в цій події.

Крім вище згаданих, АОЛПУ відзначила за їхню працю в цій справі та формально вручила писану подяку від себе таким: адвокатам Орестові Ейна й Юліянові Кулясові, архітектів Орестові Бараникові, конгресменам Фредові Еккерт (Р.-Н.Й.) і Донові Ріттер (Р.-Пенн.) сенаторам Гордонові Гамфрі (Р.-Н.Г.) і Джесі Гелмс (Р.-Н.К.).

ПОЕЗІЯ ЯК НОТАТНИК СТАНІВ ДУШІ Й ПЕРЕЖИТОГО

Наталя Лівницька-Холодна так висловилася раз у листі (від червня, 1984 р.): "Звичайно, моя доба вже відійшла, я належу до минулого. Мені часом буває навіть гірко, що я лишилася зовсім сама, остання з останніх". З одного боку, гіркота Лівницької-Холодної зрозуміла — її перша збірка *Вогонь і попіл* з'явилася понад п'ятдесят років тому, (а писати почала вона понад шістьдесят п'ять років тому); з другого боку, добра поезія не підлягає вимірам часу, й "останні з останніх" ступають на тій самій площині, що й наймолодших.

Перша збірка поетки *Вогонь і попіл* (1934) стоїть дещо збоку в її доробку. Це в основному лірика кохання, наче подих молодости — спонтанний, пристрастний, який обпалює уста. Лівницька-Холодна писала в листі (від 6. III. 1984), що вона розглядає цю збірку "як драму жіночого серця. Мотто — *femme soeur tragique de l'enfant* (жінка, трагічна сестра дитини) — замикає в собі цілість: долю жінки, драму її життя, починаючи з щасливого подружжя, по через розчарування і спокуси зрілих літ, аж до заломання і шукання останнього захисту в обіймах чоловіка". В інтерв'ю поетки (Сучасність 1984 X, ч. 3) цю перспективу передано дещо інакше: "це цикл жінки, яка починає з подружжя, потім приходиться велике кохання, розчарування, відтак апатія, сум і, врешті, поворот до себе". Отже, останній захист жінка знаходить не в обіймах чоловіка, а в собі.

Цикл, про який говорить поетка, починається віршами кохання в розділі "Барвін-зілля", дещо романтизованими, дещо гіперболізованими, тобто дівочими, де лірична героїня бачить всю землю як шлюбну постіль. Ця поезія проєктована на суб'єктивних, вузько спрямованих почуваннях, мріях і візіях ліричної героїні, виключаючи існування інших на її "шлюбній постелі", тобто на землі. Її почування й візії (в тому числі й еротичні) адресовані до стрункого й міцного чоловіка (О, міцні твої руки, міцні!), в якому наче синтезується образ воїна з образом поета чи мистця. Ставлення жінки до того чоловіка або глибоко ніжне, або палке, жагуче, непроглядно темне. Та Наталя Лівницька-Холодна вміє підпорядкувати ці крайні емоційні стани елегантному, контрольованому в усіх нюансах віршеві.

Я тобі принесла фіялки,
А як місяць над містом став,
Ти мене цілував так палко
У розквітлі уста.



Наталя Лівницька-Холодна. Варшава, 1921.
Natalia Livytska-Cholodna. Ukrainian poet. Warsaw, 1921.

Героїня наче існує в сталому екзальтованому стані, живе з хвилини на хвилину, сподіваючися все нового, незвичайного, чудесного пережиття. Цей нетерпеливий стан очікування передано стилістично повторним вживанням слова "знов" (небо знов молоде, Ти знов один і вічний, відійдете знов від мене, ваших пестоців знов так хочу, знов зустрінеш тебе, знов життя розділив на двоє, знов спокусливо твої уста і т.д.). І чим більше героїня попадає в розпач, тим настирливіше й частіше трапляється це "знов". Цей засіб надає руху й динаміки окремим віршам і розділам, напружує їх.

В тісному світі кохання, крім існування жінки й чоловіка (героїня справді адресує свої почування до різних чоловіків, але в дану хвилину екзальтації завжди існує тільки один), знаходиться лише куток для існування Бога, може не так дійсний, як відчутний, не так конкретний, як бажаний, тобто куток в душі героїні:

Хай буде так, щоб ця хвилинка
Була як сяйво перемоги.
Бо ніжність наша є єдина,
А поза нею — тільки Бог.

Тут поетка підносить кохання на площину містичного, з'єднуючи фізичне й духове, земне й позачасове в органічну цілість. Її ставлення до Бога — ще "загальне", навіть досить абстрактне; згодом, коли поетка перейде з дівочого циклу до справді жіночого, це ставлення стане особистим і відчайнішим.

У наступному розділі "Червоне й чорне" вузький світ кохання стає ширшим, тобто втрачає свою інтимність і ексклюзивність. У нього клином вривається історичне минуле зі своїми пристрасними мадоннами, королівнами, сотниківнами в червоному намисті й танґами:

Тут відгомін погаслих слів
збудивсь у гобеленах сонних,
і чути вальсів ніжний спів
і шепіт під вікном сальону.

Правда, ці краєвиди минулого омітизовані, романтизовані, та все таки вони поширюють простір навколо ліричної героїні; вони також, парадоксально, служать їй притулком, де можна сховатися від розчарувань і розпачу (які також клином вриваються в її життя).

Причиною найглибших потрясінь в коханні є зрада або розлука. Героїні Наталі Лівичкої-Холодної доводиться переживати розлуку ("Тільки раз ще глянеш нині, підеш завтра в білий світ"), і вона, чекаючи, знає й розуміє всі причини розлуки:



У Варшаві 1937/38.

Вдень і вночі я жду на тебе,
Хоч знаю, що не прийдеши ти.
Що світять нам два різні неба,
Дві неоднакові мети.

Отже, причини розлуки йдуть до кореня природи людини, до її "інакості", до браку одності. Переживає вона теж зраду ("Але я не забула зради, і ненависть міцна, як смерть"). Ця ненависть переноситься теж на ту "другу", синьооку, яка:

Вип'є розпач — бездонна чара! —
Цілим тілом своїм палким,
І пропалить їй душу жаром
Чорна заздрість, як чорний дим.

Але чорні емоційні струси минають, приходять принагідні проблиски зустрічей:

Деся побачу тебе на вулиці,
Усмінешся мені ти, любий,
І душа моя лясно скулиться.

Тут основну увагу привертає образ "і душа моя лясно скулиться". Образ цей водночас реальний (легко уявити жінку, яка кулиться з острахом, зустрічаючи втраченого коханого мужчину) і цілком абстрактний, бо поетка транспонує його на площину душевного (душа кулиться) і психологічного, тонко віддаючи стан героїні, коли вона почуває потяг до мужчины й водночас несміливість (певну вже відчуженість від нього); відчуває кохання до нього й водночас страх перед ним.

В останньому розділі "Попіл" розпач, розчарування, туга спалюють пристрасні героїні й вона, зрегінована, признається:

...я вже й не плачу
й не лічу порожні дні.

З певною злагодою вона відчуває вже минальність дівочости й молодости:

За тобою слідком пішла
моя молодість, мов черниця.

Повертаючися тепер до концепції Наталі Лівичкої-Холодної, що збірка *Вогонь і попіл* є циклом жінки чи драмою жіночого серця, треба було б її, концепцію, дещо звузити: це тільки драма дівочого серця й тільки початок циклу жінки. А справжній цикл жінки з усіма темними проваллями й дуже вузькими щілинами щастя, прийде далеко згодом.

II

Збірка *Сім літер* (1937) тематикою діаметрально інакша — це наскрізь громадянська чи патріотична лірика. Це ще один вияв любови, цим разом до України, любови такої ж палкої, пристрасної та глибокої, як і в першій збірці. Тому ця поезія звучить щиро, навіть особисто (що дуже рідко трапляється в патріотичній ліриці).

Складена ця збірка з чотирьох розділів: перший розділ включає згадки про Україну, візії її майбут-



У ботанічному саді в Нью-Йорку, 1955.

нього, картини її краси; другий розділ трактує сучасні й минулі краєвиди Західньої Європи, в які завжди вкреслена проєкція України й на які часто падає тінь убитого Петлюри; третій розділ — це спалахи захоплення справжньою Україною (Гуцульщиною та Волиню, які вона відвідувала); а останній розділ віддає передчуття зловісності та звернення до Бога проти несправедливостей до України, проти грат і злочинів. Ця збірка теж становить своєрідний цикл — цикл України, може уявної, може мітизованої, але завжди близької й болюче відчутної.

Поетка бачить свою уявну Україну як весняну повільну життєву енергію, як стихійне відродження природи:

Весняним птахом заспівай,
Розлийся повинню широко,
Щоби життя ясний безкрай
В тобі шумів гучним потоком.

То знову дивиться вона на ту Україну крізь збільшувальну призму візії і бачить її — грандіозну, містичну, розп'яту на просторі й віках:

Горять палким трикутником криваві сімки
Над простором і над часом в хаосі й тьмі,
І серце вгору йде все вище стрімко, стрімко,
Шляхом твоїх голгоф, Народе мій.

Збірку *Сім літер* пронизує передчуття трагедії і якась темна зловісність. І навіть коли поетка вперше за сім років зустрілася з Україною (Гуцульщиною) й захопилася нею, то й у тому захопленні різко наявна та лиховісність:

Над Михалковим хмар отари
Заступили ясну блакить.
Насувається Божа кара,
І земля гураганом дуднить.

Це наче відгук, відгомін на гураганні візії Євгена Маланюка.

В настрій цієї збірки вкрадається вже типова долі емігранта нудьга ("на серце знов нудьга лягла, немов лихий недобрый спомин"), вкрадається монотонія ("цвинтарна тиша сірих кам'яниць"), вривається жах перед досмертним скитанням:

В серце вбиваються вістря ножів,
серце надвое роздерте...
Поможи мені, Господи, поможи!
Не дай на розпутьях умерти!

Ця друга збірка поетки була наче миготливим, проминальним проблиском надії, яку невдовзі затушили чорні дими другої світової катастрофи.

(Закінчення в наступному числі)

У березні місяці 1986 р. вийде нова збірка поезій Наталії Лівницької-Холодної п. з. "Поезії старі й нові" заходом Союзу Українок Америки. До збірки ввійшли твори, які були друковані в різних періодичних виданнях за останніх п'ятдесят років. З цього приводу подаємо статтю Богдана Бойчука, яка буде поміщена в двох частинах.

III

І сталося. І буде завжди так:
Весна і синь у вересні і в січні,
І спрагнені, палкі твої уста,
І очі наді мною, очі вічні.
О, любий, ти в солодкім полоні
Навіки серце хочеш зав'язати
І дні кохання, щастя дні рясні,
Як стиглі овочі без ліку рвати.
Хай буде так! Твоє ім'я закон,
Найвища влада — усміх твій коханий.
І, вільний від усіх земних заслон,
Ось одчиняється нам рай незнаний.

Вогонь і попіл, 1934

XVII

Десь побачу тебе на вулиці,
Усміхнешся мені ти, любий,
І душа моя лячно скулиться,
І заціплю я міцно зуби.
І тоді своє серце стисну я
Обома своїми руками.
І піду гулять понад Вислою,
Щоб розвіять тугу з вітрами.
Вже для тебе знов не заквітну я,
Не згорю в пурпуровій мрії.
Ти мені весною блакитною
Не зори крізь стрільчасті вії.
Ти мене не чаруй принадою,
Як зустрінеш знов проти ночі:
Я тобі казала, пригадую,
Я тебе не хочу, не хочу!

Вогонь і попіл, 1934

VI

Гуцульщина

Десь там стоїш, підпираючи хмари
сполоскипами гордих верхів,
десь там сопілки, колиби, отари,
водоспадів розгуканий спів...

Земле, заквітчана чортополохом,
сонцем своїм мені дали світи.
Знов чужина мені чорним льохом,
тільки казкою, світла, Ти.

Сім літер, 1937

ЩО ЗГАДУЄМО В СІЧНІ?

Офіційний новий рік починається в год. 0.1 перед пол. в середу, 1986 р.

Комета Галлей (Halley) проходитеме свій небесний шлях аж до кінця квітня 1986 р., а побачити її знову можна буде в 2061 р.

В українській спільноті перший місяць новопочатого року має свою незмінну цію: місяць січень — це свято Різдва Христового. Свято для тих, що приймають даліше старий календар (юліянський), але й продовження циклю різдвяних святкувань для тих, що прийняли новий (грегоріанський) календар. В хатах звучить мелодія української колядки; по радіо, серед колядок різних національностей, чуємо теж популярну в США колядку англomовну версію щедрівки "Щедрик" композитора Миколи Леонтовича. Музика М. Леонтовича залишилася без змін, хоч англomовний текст зовсім відмінний від українського.

8-го січня 1938 р. народився в Києві Василь Стус. Видатний поет сучасної України помер у концтаборі 4-го вересня 1985 р. Його літературний дорібок, це багатий і цікавий матеріал для культурної праці відділів.

12-го січня 1973 р. вперше відзначили в Україні "День українського політичного в'язня" в річницю арештів 1972 р. Після звернення Вячеслава Чорновола, що появилoся в українській пресі у вільному світі, організація української молоді Пласт заініціювала і спільно зі Спілкою Української Молоді й Об'єднанням Демократичної Української Молоді започаткувала "День солідарности" з українськими політичними в'язнями.

22-го січня вшановуємо річницю проголошення самостійности (1918 р.) й соборности (1919 р.) України. Це межові дати у змаганнях за незалежність українського народу.

1955 р. вперше проголошено в США в Джерзі Ситі, Н.Дж. і Нью Гейвен, Конн. 22-ге січня як "День української державности". Від того часу у багатьох містах, штатах і на федеральному рівні проклямують "Український день" з піднесенням українського національного прапора на державних будинках.

29-го січня згадуємо бій куреня, зформованого з гімназистів та студентів, що на станції Крути старався стримати наступ більшовицьких військ на Київ. Варто прочитати або й зужити на сходинах відділу, цікавий опис того проміжку визвольної боротьби учасника бою, автора Левка Лукасевича. Спомини видані 1982 р. "Роздуми на схилку життя", ст. 59-70.

30-го січня 1905 р. народилася Оксана Мешко, член засновник Української Гельсінкської Групи. Їй судилася тяжка доля "між смертю і життям", що стало назвою її автобіографічної розповіді, яка появилася друком в місячнику "Визвольний Шлях", що його видає "Українська Видавнича Спілка", Лондон в числах січень-квітень 1979 р.

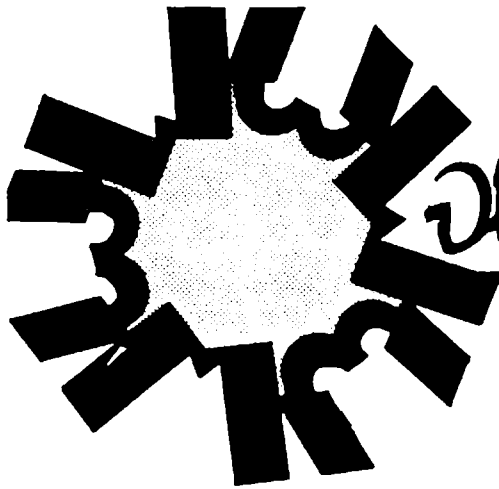
НОВИЙ РІК

Сійся, родися добро з Новим Роком,
Хай щастя й здоров'я іде крок за кроком,
Хай зло цілий рік оминає вас.
Хай опіка Божа буде всюди з вами,
Хай любов і згода царює між нами
Тепер і по всяк час.

Щойно з Богом Старий Рік прощали
І з Богом також Новий почали,
Подяку й прохання зложили нараз.
Сторінку у книзі життя обернули,
Але майбутности все ж не збагнули,
Що в ній чекає на нас.

З Богом ідім у життєву мандрівку,
Бо не знаємо своїх ми доріг.
Траба нам поміч, щоб не зблудити,
Щоб нам дороги не загубити
Ласки у Бога просім,
Щоб нам допоміг.

ОЛЬГА ГРИНЬКІВ



КАЛЕЙДОСКОП

Жіночого Життя

УПОРЯДУВАЛА ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

ФІЛІПІНИ

Коразон Акіно — жінка убитого Беніньо Акіно, провідника опозиції на Філіпінах, рішила продовжувати працю свого чоловіка й кандидує на президента Філіпін.

США

- Жіноча організація т.зв. "Women's Caucus for Art" буде влаштовувати свою краєву конференцію в Нью-Йорку від 11-го до 14-го лютого 1986 р. Організація ця була заснована в 1972 р. має 3,500 членів в Америці та рахується найбільшою жіночою мистецькою організацією в США. Члени є мистецтвознавці, критики, мисткині, науковці, галерії і музеї. Головна ціль організації це створити мережу для жінок, які працюють в образотворчій мистецтві, об'єднуючи жінок всіх віків, етнічних угруповань і з різною науковою освітою. Вони досліджують також внесок жінок в розвиток мистецтва, яке переважно є переочене в історії мистецтва.

- Жінки, які були у В'єтнамі під час американської участі у війні й працювали в USO або в Червоному Хресті, жадають, щоб уряд включив їх у досліди впливів т.зв. "Agent Orange". Вони вважають, що їм, так як ветеранам, належить грошева винагорода у випадку пошкодження здоров'я і потреби медичної опіки. Приблизно 10,000 жінок брали участь цивільно у В'єтнамі.

Сан Франсіско. 1985 року в серпні створилася нова жіноча організація, яка старатиметься допомогти жінкам, котрі виявляють т. зв. "Superwoman syndrome" (Синдром надлюдини). Психологи так називають сукупність симптомів у жінок, які вимагають забагато від себе, гадаючи, що вони якимсь способом зуміють не лише виховувати дітей, бути добрими жінками й господинями, але й задовольняти своє бажання розвиватися інтелектуально й працювати не тільки для себе, а й для добра суспільства. Проте з іншого боку перевантаження сучасної жінки призводить до певних конфліктів та викликає у неї почуття вини.

Основоположницею цієї організації, яка взяла собі назву "Superwomen Anonymous", є Керол Осборн. Ця 37-літня жінка очолює власну агенсію ділових зв'язків, працює як акторка, журналістка й музикантка. Вона одружена й має двоє дітей.

Ідея створити таку організацію виринула після того, як Керол помітила в собі нахили до т. зв. "Type A behavior", цей тип людської поведінки характерний тим, що люди агресивно вибиваються на високі становища, беруть забагато відповідальности на себе, хоча не мають змоги всього досконало виконати.

Керол разом з чоловіком багато мали матеріяльних благ в своєму житті, однак це все не давало їм задоволення. Тому вони вирішили змінити дещо в своєму житті: продати хату, скромніше жити, менше витратити час і гроші на зайві речі. Натомість вони тепер мають більшi можливості на виховання своїх дітей, плекати родинне життя і зв'язки з друзями.

Керол має бажання допомогти жінкам, які мають подібні проблеми. До організації вже записалося 200 членів.

ОЛЬГА АЛЕКСЕВИЧ-ЛЯВНІ



*Зліва: Моллі Бетел і Ольга Алексевич-Лявні в малярській студії "МОЛЛІОЛЬГА".
L to r: Molly Bethel and Olga Aleksiewicz Lownie in their studio.*

Ми довідались про успіх малярської студії "МОЛЛІОЛЬГА". В цьому році студія одержала нагороду губернатора нью-йоркського штату, вручення якої відбулось у Метрополітальному Музеї в Нью-Йорку.

Керівничкою цієї студії є українка Оля Алексевич-Лявні (до речі голова 97-го Відділу СУА в Бофало, Н.Й.) разом з американкою Моллі Бетгель.

У проклямації губернатора Маріо М. Куомо читаємо:

25 років тому Нельсон Рокефеллер створив Мистецьку Раду нашого штату в Олбані й 25 років тому Моллі Бетгель, надихнена мисткиня вирішила почати програму безкоштовного навчання мистецтва для громадян міста Бофало без огляду на вік, стать чи колір шкіри. Рік після цього до неї прилучилась інша молода мисткиня Ольга Лявні з чого і постала назва МОЛЛІОЛЬГА. Разом вони створили унікальну програму студії мистецтва, що тепер має 9 інструкторів і 350 студентів. Ці дві виїмкові жінки досягнули щось таке, що інші вважають неможливим: вони створили першої класи

вільні публічні мистецькі студії, що дають нагоду кожному розвивати свій талант і виявляти заховані в них творчі інстинкти.

У свій власний спосіб МОЛЛІОЛЬГА при допомозі мистецтва побуджує своїх студентів до самовияву. Візією МОЛЛІОЛЬГА є втягнути мистецтво у людське життя і виявити все найкраще, що існує в людині нашого довкілля. Це Моллі, це Ольга. Прошу Вас обидвох прийняти цю нагороду, як вияв подиву й любови, які має для Вас нью-йоркський штат.

*Підписано: Маріо М. Куомо
Губернатор штату Нью-Йорк.*

9-го жовтня 1985 р. я відвідала студію МОЛЛІОЛЬГА. При вході столик, картотека, учні вписуються, коли приходять.

В коридорі повно малюнків. Дві фронтонні кімнати призначені на моделювання в глині, далі мале приміщення, де приготавляють глину для моделювання.

Наступні дві кімнати призначені на малювання водними фарбами і кредками. На стінах цих кімнат — повно малюнків, кожний підписаний, на кожному подано вік дітей, які їх робили. Деякі малюнки нічого не означають, цілковиті абстракти, на інших можна розпізнати різні форми чи предмети. Вік учнів від трьох років угору.

У всіх цих кімнатах працюють діти над своїми задумами. Виходять черепахи, кобри, людські голови, дзбанки, горнятка і таке, що тяжко розпізнати що воно таке, але все це зветься "Art".

В підвалі є піч для випалювання кераміки. Посеред цього всього ходить, радить і порядкує п. Оля. Знайомить мене зі своїми асистентами та іншими вчителями.

О п'ятій годині приходять батьки і забирають дітей, між якими напевно є майбутні малярі, скульптори, графіки і декоратори.

Ходжу і приглядаюсь всьому. Бачу Моллі, (чомусь зразу відчуваю що це вона), знайомимось.

Питання: Що спонукало вас почати таке діло?

Моллі: "26 years ago, I just did". Ми з чоловіком закупили фарб, кредок і паперу, і я почала вчити малювати людей, які самі не могли собі цього дозволити.

П: Яка професія Вашого чоловіка?

М: Він є вчителем прикладного мистецтва.

П: В якому приміщенні Ви це почали?

М: Одна церква відступила мені на це кімнату. Чомусь добре діло скоро помічають, і за деякий час мені призначено скромні фонди, але тільки на закуп матеріалів, а потім поступово все поширювалось і росло.

Питаю п. Олю: Як Ви зустрілись з Моллі?

Оля: Як я була ще на університеті, Моллі подзвонила до нашого професора і запитала, чи хтось мав би охоту помагати їй один день в тижні. Професор бажав, щоб студенти включались як добровольці у різні програми навчання на різних курсах, і я погодилась. Але ми з Моллі відразу знайшли спільну мову у підході до мистецтва. Вона захопилась мною і запропонувала мені піти з нею спільним шляхом. Так поставала "МолліОльга". Крім цього я працювала асистенткою в *Albright Knox Gallery* і в багатьох інших проектах і програмах.

П: Скільки днів Ви працюєте тут тепер?

О: Чотири дні в тижні, а часом і більше.

П: Яку допомогу Ви діставали від уряду?

О: Дуже малу від повіту (каунті), потім від Youth Board, далі від New York State Council of the Arts і теж від деяких приватних фондів. Закуп цього будинку здійснено пожертвами батьків, знайомих і приятелів, а ремонт, який був конечний, щоб одержати дозвіл на провадження школи, допомагали зробити приватні фундації.

П: Що спонукало Вас особисто, п. Олю, взятись за таке діло і аж до сьогодні віддавати свою працю і знання?

О: Коли я ходила до школи, і вчителька давала нам всім робити одно і те саме, мене це дуже нудило. Я хотіла робити інакше, мати свій власний підхід і вияв. Тут ми даємо студентам змогу це робити хоч і дуже обережно, тільки питаннями напроваджуємо їх на правильний шлях не порушуючи їхнього індивідуалізму. Коли вони подають прохання вступу до якоїсь малярської школи чи університету, ми допомагаємо їм зладити їжне "портфоліо", що є дуже потрібне і помітне, так що всі наші учні були дотепер прийняті. Крім того, я люблю працювати з людьми. Я не мала братів, ні сестер, я була завжди самотня.

П: Чи праця тут не відриває Вас від особистого мистецького росту і не сповільнює ваш власний творчий шлях? У Вас тепер власна родина, ви акомпаніюєте хоріві "Бурляки" і солістам, є головою 97-го Відділу СУА, співаєте в церковному хорі, малюєте афіші, програмки чи летючки, ніколи не відмовляєте допоміч громаді.

О: Я все люблю помагати. Мушу сказати, що це мій батько так мене навчив. Він все всім помагав.

П: А Ваш чоловік?

О: Він не є українцем, але він дуже захоплений українською культурою і українцями, які поставились до нього дуже прихильно і тепло.

П: Яка його професія?

О: Він за фахом інженер-архітект, викладає на університеті і має зрозуміння для мистецтва. Він дуже хоче, щоб наші діти ходили до школи українознавства та вивчили мову і пізнали культуру мого народу.

П: Що Ви ще робите?

О: Писанки. Це мене страшенно захоплює, вони для мене як маленькі малюнки.

Під час нашої розмови, поволі, приміщення порожніє. Учні розходяться. Виходимо на другий поверх. Тут фото-студію і студію для старших учнів. Іще вище поодинокі кутки різних талановитих колишніх учнів. У них різні долі, різні шляхи, різні стилі та техніки їхніх мистецьких шукань, але вони часом повертаються сюди набрати наснаги, поговорити зі своїми вчительками, а головне справжніми приятельками.

Мою увагу притягає картина китайського маляра Джу Ван Мина, який вчить малярства в університеті в Бей Жінг в Китаї, а тепер має виставку в університеті в Бофало. Цю картину він подарував студії *МОЛЛІОЛЬГА*. Запізнавшись з ними і їхньою працею, він хоче влаштувати виставку їхніх учнів в Китаї.

ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Доповідь прочитана на панелі влаштованому Світовою Координаційною Виховною Радою на тему: "Сучасні проблеми шкільництва і виховання молоді", в Торонто 2-го листопада 1985 р.

Хочу порушити справи виховання української молоді в Америці та можливості довомовности в країнах нашого поселення беручи до уваги реальні обставини нашого сучасного життя і способи, якими можна досягнути наші цілі в діаспорі. Тому постараюся представити стан нашої молоді й висловити свої думки, зауваги й пропозиції, які здебільшого виникали з моїх особистих переживань і обставин. Подам конкретні пропозиції, якими можна стримати ловну асиміляцію з панівною культурою. Коли говоримо про покоління імігрантів Другої світової війни, то жертви асиміляції були й далі є численні.

Це дуже тяжка тема до розроблення, бо немає простих і легких розв'язок. Я можу подати специфічні поради щодо затримування двомовности в родині, але це не виріше ширшої проблеми збереження двомовности на довшу мету.

Часто ми шукаємо й висуваємо поодинокі причини асиміляції. Переглядаючи "Вісник" (вид. СКВУ, 1978), я прочитала статтю, в якій обвинувачувалося мішані подружжя як причину, чому молодь залишає українські середовища. В статті складалось вину на українську пресу і українські церкви, що рішучо й публічно не осудили мішаних подруж, покликаючись на Святе Письмо, яке каже, що це гріх. Такий погляд є само собою несприйнятний для нашого молодшого покоління. Мішані подружжя може прискіплюють асиміляцію, але вони не є одиноким фактором. Є безліч подруж, в яких і чоловік і жінка українці, які однак свідомо не хочуть вчити своїх дітей української мови, бо вважають що це дітям обтяжить життя в Америці, і які самі винародовлюються і залишають українське суспільство.

З другого боку, є такі, у яких національне почуття і гордість живуть, і вони, хоч мають мішане подружжя, відчувають потребу прислужитись українській громаді й народові. Я і мій чоловік, який не є української національності, маємо три доньки, і вони всі говорять по-українськи. Крім того, деякі найбільш віддані і найбільш працьовиті члени нашої громади є мішаного подружжя.

Велетенським і складним завданням є плекати українську мову, історію, культуру, літературу, традиції, танець і пісні в чужому оточенні. Щоб бути успішним в цій завданні, потрібно високого рівня зобов'язання, спонуки й енергії. Велика кількість сьогоднішніх молодих родин в своїй погоні досягнути вищій рівень в науці й в бажанні поліпшити своє життєве

становище, є надмірно заняті щоденними обов'язками, і є переобтяжені. Це є дійсність, яку мусимо взяти до уваги. Мусимо зрозуміти, що від понеділка до п'ятниці наші діти є в американському світі та доквітлі. Майже всі їхні заняття відбуваються в англо-мовному середовищі. Навіть не згадує тут впливів телевізора й радіо. Дитина, яка чує англійську мову, постійно говорить нею починає думати й жити цією мовою. Після цілотижневої праці, родина чекає на суботу й неділю, бо вірить згідно зі суспільством, що це є дні відпочинку. В суботу не-українці беруть участь у зорганізованому спорті, в музичних пописах, в різних прогулянках тощо. Українська дитина мусить відмовитись від цих занять або знайти на них інший час. Через це часто виринає в родині конфлікт.

В суботу українська дитина ходить до "Рідної Школи", а опісля на сходинах Пласту, СУМ-у, ОДУМ-у, чи інших молодечих організацій. Тому, що родини розпорошені по цілій метрополії, більшість доїжджає здалека й мусять майже цілий день перевести в українській околиці. Залишається неділя для відвідування українських церков. Знов задля далекої їзди автом, деякі лише рідко виконують цей обов'язок, а інші взагалі не приїжджають. Мало ентузіязму лишається, щоб пополудні ще раз вертатися і брати участь у запланованих програмах, обідах, концертах чи святкуваннях. Ми знаємо, що завеликі вимоги на людський час і енергію творять неспокій, напруження, натиск, які часто доводять до гніву, сварки, а сварка зі свого боку спричиняє вичерпання сил.

Якщо церква є близько, то членство затримується при ній. А як ні, то інші, не українські церкви ближче дому притягають їх, якщо в родині є потреби для релігійного вияву. Українська родина при кінці тижня є фізично й емоційно вичерпана, а від неї вимагається більшої посвяти часу, ніж від подібної родини на Україні.

Чому я це все згадую? Для того, щоб одночасно виховувати нашу молодь і працювати з нашими родинами, мусимо мати вироблені для їхнього становища. Щоб родина стала об'єднаною, розвивалась і емоційно збагачувала кожного члена, вона потребує часу для себе, часу на спільний відпочинок, спільні розмови й спільне дозвілля, коли члени можуть себе взаємно пізнати, поза межами самозрозумілих вимог. Наші діти потребують часу на дитячу забаву, в якій розвивається уява й творчість думок. Розвага гоїть ум і тіло та відновлює дух до дальшої діяльності.

Через вище подані обставини, як можна сподіватись збереження української ідентичности й мови? Можна користуватися певними засобами хоча

було б легше й корисніше, якби ми зробили ці заходи 10, 20, 30 літ тому. Наприклад, високо бажаною метою було б професійне планування і розвиток українських околиць (*suburbs*) разом з будівництвом українських церков. Коли люди живуть близько одні одних, вони нав'язують взаємні зв'язки та в них виробляються почуття єдності й спільноти. Плановані українські дільниці чи так звані "suburbs" може залишатися тільки мрією, але для нас представляють надію на збереження нашого суспільства в діаспорі.

Громадський осередок (*Community Center*) часто є осередком маленьких американських міст. Тут молоді зустрічаються і бере участь у корисних і позитивних програмах. Нам бракує таких центрів, які були б "мульти-організаційними", де молодь різного віку, як також дорослі, мали б нагоду знайомитися ближче в науковому, культурному, розваговому або відпочинковому оточенні. Ми повинні різними способами заохочувати наші родини часто сходитися. Коли люди ближче пізнають одне одного, вони можуть і працювати разом для нашої справи.

В організації і розвитку нашого громадського життя, ми повинні вчитися від американських товариських, наукових і культурних установ. Навчатися від других це не значить губити свою ідентичність. Я жила понад 15 літ в американському суспільстві, приблизно 700 миль від найближчого українського поселення. Я була при американських університетах і оберталась майже виключно в американському товаристві та культурних і наукових організаціях. В наслідок цього я багато навчилася і могла краще оцінити мою спадщину та вартість українського виховання.

Ми повинні ближче приглянутися сучасному розвитку, наприклад, американської католицької церкви. Ці церкви є переповнені людьми, молодими родинами й їхніми дітьми, в протилежність до наших, часто порожніх церков. Чи ми придивляємось до цього явища? Ми багато вимагаємо від наших церков, але звичайно не так щодо збагачення нашого духового життя, як в сприянні розвитку національного почуття. Натомість в американському світі виявляється кольосальний поступ у відродженні духового розвитку індивідуумів і родин. Це явище не проникло до нашого суспільства. Збереження родини в американському католицькому, як і в інших віровизнаннях, стало на першому місці, і тут подаються різні програми, ціллю яких є збагачення родинного життя. Одним з найважливіших сучасних явищ є так зв. "*Marriage Encounter*", яке охоплює весь християнський світ. Більшість наших молодих і старших родин, не тільки не взяли й не беруть участі в ньому, але і не чули про це взагалі.

1980-ті роки є "Декадою родини", а 1985-ий рік є "Роком молоді". Яке значення ми цьому надаємо? Чи може бути краща дорога до нашого національного скріплення ніж та, яка має метою скріпити родину

й родинне життя через особисте зростання і духовну онову? Ці ідеї може не мають великого значення для старшої генерації, але для наших молодих вони є необхідні й доречні.

Ми не повинні боятися змін, а навпаки користуватися ними, бачачи нагоду оновити й поживити українське життя в діаспорі. Загибають здебільшого ті народи, які не вміють пристосувати свого способу життя до нових обставин. Нам потрібна нова перспектива, нове поле зору.

На мою думку процес ідентифікації чи отожднення з якоюнебудь громадою та основа всього навчання, включно з мовою, починається від самого народження. Усупільнення дитини починається з найближчої родини. Ранній зв'язок (*bonding*) між немовлятком і його матір'ю, має величезний вплив на дальший розвиток поняття вартостей і сприймання батьківських бажань. Батько також відіграє важливу роль в цій процесі. Його підтримка впливає на здібність і успіх жінки в її материнській ролі. Я особисто не могла б навчити своїх дітей української мови й навчити їх любити мій край, якби я не мала близького емоційного зв'язку з ними. Бо ж мова матері є мовою дитини.

Наша підтримка жінки й дитини повинна починатися дуже рано. В сьогоднішнім світі через віддалення, мати зі своєю дитиною, чи дітьми, часто чується ізольованою і покривдженою, може відчувати самотність і часами депресію. В ці ранні роки дитина є дуже вразлива й на вироблення почуття самопевності і вивчення мови.

Ми, як громада, повинні створити нагоду (ідеально в громадських осередках, але також і при церквах) для наших молодих матерів зустрічатися з другими матерями разом з дітьми, хоч раз на тиждень. В таких гуртках (*support groups*) можна було б ділитися своїми спільними справами, зацікавленнями, радощами й труднощами. Матері і їх родини можуть виробити спільні зацікавлення і почуття приналежності до громади. Таке особисте, родинне пов'язання, на мою думку, сильно сприяє прив'язанню до української спільноти й нації. А чи може бути краще оточення до засвоєння української мови, ніж українське товариство? Якщо йдеться про двомовність, жодна школа не заступить тієї науки, яка відбувається природньо в іншомовному середовищі.

Подібні гуртки повинні творитися для тих, що не володіють українською мовою, але почувають себе українцями й охоче належать до українського суспільства. Ми не маємо право погорджувати ними. Як знаємо, це число постійно зростає, а між ними є добрі професійні сили.

Наприкінці хочу звернути увагу на те, що перед тим як починати якунебудь акцію, треба простудіювати, описати, оцінити й зрозуміти ситуацію українців в діаспорі. Коли ми перестудіюємо наше становище й суспільні труднощі, тоді ми повинні виготовити відповідний план на довшу мету.

ДЛЯ ДОБРА ВАШИХ ДІТЕЙ



ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ
успішно поєднати свою українську спадщину з американською, канадською, австралійською, чи іншою і тим самим вирости без психологічних проблем.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ
краще розвинутися інтелектуально завдяки повній двомовності.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ
зустрічати своїх однолітків-українців, родини яких Ви знаєте, і не попасти в небажане, а то й шкідливе товариство.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ
мати гарне відношення і зв'язок з дідусями й бабусями, які є носіями традиційних вартостей і зможуть передати дитині багато культурних надбань віків.

**ЗАПИШІТЬ ВАШУ ДИТИНУ ДО ШКОЛИ
УКРАЇНОЗНАВСТВА І ДО ОДНОЇ З МОЛОДЕЧИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ. ВАШІ ДІТИ БУДУТЬ ВАМ ЗА ТЕ
ВДЯЧНІ!**

У дітей, які не мають культурного „мориння”, витворюється часто розгублення, порожнеча, брак почуття власної гідності. Через незнання свого минулого вони не бачать будучности й іноді попадають в апатію, а то й депресію.

Діти без знання мови, культури, традицій своїх предків часто відчужуються від батьків, соромляться їх, а то й цураються своєї релігії.

Сучасні психологи твердять, що діти, які добре знають другу мову (не тільки її „кухонний” словник), багато швидше вивчають інші мови та предмети, особливо ті, що пов'язані з логічним думанням, як математика.

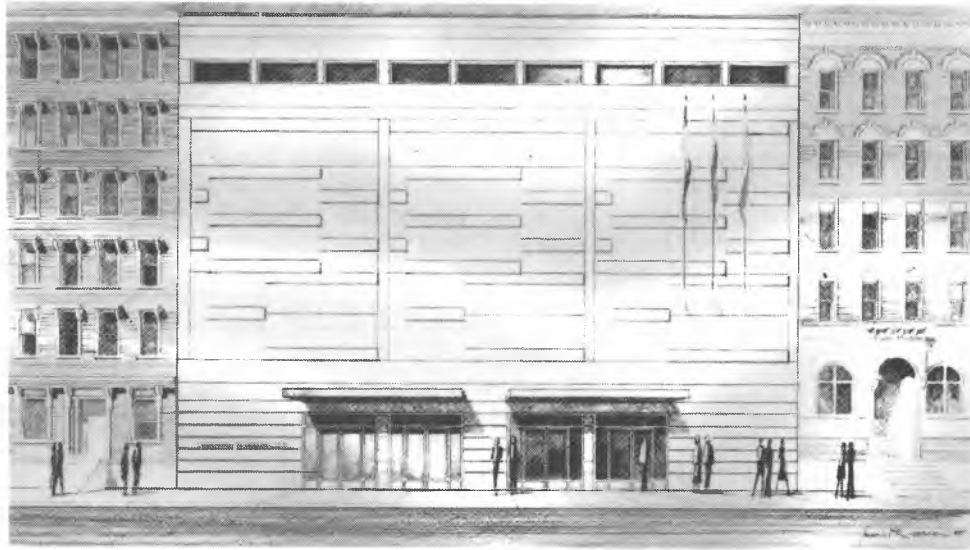
Знання української мови відкриває молодим людям двері до кращих професійних можливостей не тільки у дипломатичному корпусі, в академічному світі, але й лікарям, адвокатам та іншим. У Канаді, наприклад, чим раз більше пошукують людей із знанням української мови для праць в уряді, в наукових установах. В цій країні українська мова набирає важливості. Подібне може статися і в інших країнах поселення.

Чим раз частіше зустрічаємо дорослих людей українського походження, які жаліють, що замолоду не вивчали нашої мови. Дорослі потребують довгих років, щоб вивчити нову мову, тоді, коли діти вивчають її без зусилля.

Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада (СКВОР)
Комісія Українських Молодечих Організацій (КУМО)



ПЕРЕД НОВИМ ЕТАПОМ У РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ



*Рисунок запланованого будинку Українського Музею в Нью-Йорку.
Drawing of the newly planned Ukrainian Museum building in New York.*

Український Музей ввійшов у 10-ий рік свого існування. Минулі дев'ять років були періодом дуже швидкого й постійного його росту. Етнографічна колекція Союзу Українок Америки, що стала основою Музею, зросла учетверо (від 700 об'єктів до 3,000). Її розділено на дві частини: одна, постійно виставлена в приміщеннях Музею в Нью-Йорку (і періодично оновлювана з багатих резерв), другу оформлено як пересувну виставку, яку показується — з великим успіхом — в американських музеях різних міст Америки. Створено Історичний відділ з фотографічним архівом (з понад 2 тисячами знімків), нумізматичною збіркою та генеалогічною секцією. Зібрано кілька сотень картин для образотворчого відділу. Етнографічні об'єкти, зокрема тканини, зберігаються в окремій кімнаті, де є контрольовані температура та вологість.

Поширено виховні програми (курси вишивання, писанкарства, дереворізьби, роблення герданів та прикрас на різдвяну ялинку).

Членство Музею постійно зростає — (півтори тисячі осіб стали членами УМ). Збільшилися пожертви на Музей від українського громадянства й від американських фондів та агенцій. Американська преса, радіо й телевізія відзначають діяльність Музею, а його виставки народнього мистецтва дуже високо оцінюють американські критики. Видання Музею, зокрема каталоги до виставок, збагачують літературу про наші досягнення в ділянці мистецтва.

Деякі наші спеціальні виставки, як наприклад

"Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" стали пересувними й були показувані в різних містах Америки і Канади.

Великим досягненням УМ треба вважати факт, що при Музеї утворилась група молодих знавців музейництва. Завдяки їхньому знанню, досвідові й відданості УМ поставлено на добрий професійний рівень, що допомагає здобувати дотації від американських джерел. З усіх етнічних груп тільки українці та жиди зуміли зорганізувати свої музеї на такому рівні.

Перед Українським Музеєм, як зрештою перед багатьма американськими музеями виникла потреба більшого приміщення. Як відомо, останніми роками низка цих музеїв розбудовуються. Справа простору стала для нашого Музею пекучою, бо хоч наші колекції зростали й програми поширювалися, приміщення лишалося незмінним: Музей мав на початку і має досі тільки два поверхи вузького дому, тобто дві залі.

Тому Управа УМ прийняла відважне рішення — придбати площу на побудову модерного приміщення для Музею. Куплено від "Самопоміч" будинок на 6-й вулиці (між 2-ою та 3-ою авеню), який покищо далі займають колишні власники. До кінця червня 1986 р. вони платитимуть місячну платню, яка допомагатиме сплачувати позичку у висоті 850,000 доларів. Згодом треба буде теперішню споруду звалити, а на площі поставити новий будинок. В проєкті заплановано використати одну третину цієї площі, а решту продати. Для забезпечення музейних об'єктів

та архівів від знищення у випадку пожежі, будинок або певна його частина повинна бути вогнетривалі. В новому приміщенні УМ будуть залі на доповіді, збори, зустрічі, концерти, кімнати на різні виховні курси, сховища для музейних об'єктів, можливо гордець з скульптурами, крамничка, ресторан і т.п.

Таким чином Український Музей починає десятий рік своєї діяльності ставлячи собі нові завдання і пропонуючи новий задум громадянству. Наша громада довела, що спільними силами ми здібні робити великі та тривалі діла.

За ініціативою Управи УМ постав спеціальний комітет, завданням якого є допомогти здійснити цей задум. До Комітету ввійшли особи з різних прошарків нашої громади в Америці, які розуміють важливу роль і великі можливості розвитку Музею і є готові особисто ангажуватися, щоб йому допомогти.

Існування та розвиток УМ в Нью-Йорку треба

завдячувати в найбільшій мірі Союзові Українок Америки. Про потребу такого музею говорилося десятиріччями. СУА зумів прийти від слід до діла. Створивши Музей Головна Управа, поодинокі відділи й союзняки постійно підтримують його своїми пожертвами. На останнє запрошення Головної Управи СУА до своїх членів ставати членами УМ, союзняки відгукуються позитивно. Останніми місяцями поодинокі відділи влаштовували окремі імпрези: концерти, виставки мистців, зустрічі, колядування з метою зібрати грошей для УМ.

Управа УМ вірить, що СУА далі підтримуватиме створений ним Музей зокрема тепер, коли всі зусилля громади спрямовані на придбання нового будинку. Цей же Музей є й буде найбільшим досягненням СУА і рівночасно одним з найтриваліших здобутків усієї української спільноти в США.

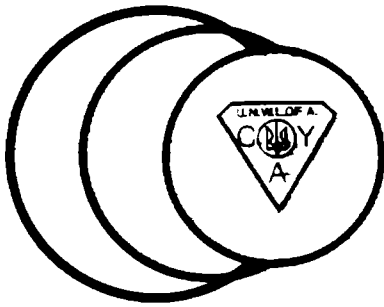
Акція приєднання членів УМ

У червні 1985 р. Екзекутива СУА розпочала посилену акцію приєднання членів Українського Музею. У жовтні 1985 р. відділи одержали зразок членської заяви УМ і листа з проханням вислати їх до кожної членки.

До кінця грудня 1985 р. приєднано 98 членів УМ. Нижче подаємо відділи, які включилися в цю акцію:

Округа	Відділ	Кількість нових членів УМ
Дітройт	26,45,50,56,63,81	32
Нова Англія	66,73,93,106, 108	18
Нью Джерзі	28,65,75,86	8
Нью-Йорк	1,62,64,71,72,83,104	13
Огайо	116	5
Південний Нью-Йорк	34,57,99	6
Північний Нью-Йорк	97	5
Філядельфія	10,13,43,90	9
Чікаго	29	1
Відділи далекого віддалення	38 (Денвер, Кол.)	1
	Разом	98

Щиро дякуємо за Ваші старання приєднати членів УМ. Заохочуємо всіх союзнячок далі провадити цю вартісну акцію.



ОРГАНІЗАЦІЯ та ПРАЦЯ В ОРГАНІЗАЦІЙНІ ДІЛЯНЦІ

Коли ідеться про ОРГАНІЗАЦІЮ перш за все треба уточнити поняття цього слова. Організація це ГРУПА ЛЮДЕЙ, ОБ'ЄДНАНА ДЛЯ ВИКОНАННЯ НАМІЧЕНИХ ЦІЛЕЙ. За Вебстерон, в англійській мові дефініція така: *a group of people united to do certain work.*

З цього зрозуміло, що кожна ОРГАНІЗАЦІЯ мусить мати:

1. ЦІЛЬ
2. ПЛАН ПРАЦІ, за яким систематично виконується праця
3. ЧЛЕНСТВО, яке є її підставою.

Щоб успішно досягти намічені цілі, кожна поважна організація має правила, які зібрані в СТАТУТІ.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — найстарша й найбільша ЖІНОЧА організація в Америці, яка 1985 р. відсвяткувала своє 60-ліття, має точно означені ЦІЛІ, СИСТЕМУ ПРАЦІ та ТРИ СТУПНЕВУ СТРУКТУРУ: відділи, округи, Головна Управа.

Основа кожної організації це ЧЛЕНСТВО, тому наше перше завдання це дбати про нього. Успіх даної організації залежить від того наскільки членство є *вироблене*, та поінформоване про цілі й систему праці. У структурі СУА ЧЛЕНСТВО *групується* у ВІДДІЛИ, які виконують працю ДЛЯ здійснення ЦІЛЕЙ СУА. У великій мірі ГОЛОВА та УПРАВА ВІДДІЛУ відповідають за успіх праці ВІДДІЛУ. Це залежить від *позитивного* та *товариського* наставлення членства.

ШИРШІ СХОДИНИ ВІДДІЛУ відбуваються раз на місяць та повинні бути інформативні та цікаві. Крім того, відділам радиться влаштувати раз на рік ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ виключно для своїх членок, їхніх чоловіків і близьких приятелів. Це може відбуватися у формі вечірки або вечері. Такі імпрези створюють дружні стосунки, які улегшують працю у відділі.

Коли до СУА вступає НОВА ЧЛЕНКА наші обов'язки такі:

1. Поінформувати її докладно про працю СУА (для цього маємо брошури)
2. Опікуватися нею — коли прийде на сходина, займатися нею, щоб вона не відчувалася самотньою.
3. Не обтяжувати її відразу всякими обов'язками.

Крім членок відділу, до цього повинна включитися ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТКА, якої найважливішим завданням є приєднання членок. Вона так само провадить картотеку членства, скріплює зв'язки з членками, особливо з тими, які з різних причин не приходять на сходина.

Для забезпечення нашої організації, ми мусимо старатися приєднати *нових членок*, особливо *молодих жінок*. Вживайно усіх способів! Переводьмо МАСОВУ, ПОСТІЙНУ КАМПАНІЮ приєднання членства. Це єдина запорука майбутнього нашої організації. Закликаймо українських жінок до співпраці тим, що:

1. СУА дає нагоду виявити себе у різних ділянках;
2. СУА дає нагоду поділитися своїм знанням та скористати з досвідів та ідей інших жінок;
3. СУА дає жінці моральну підтримку та задоволення.

Тих, що мешкають далеко від українського середовища, закликаймо вступати до СУА, як ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ.

У СТРУКТУРІ нашої організації ВІДДІЛИ даної околиці *створять* ОКРУГИ, які *координують* працю своїх відділів і сполучують відділи з Головною Управою. ОКРУЖНА УПРАВА репрезентує ВІДДІЛИ даної ОКРУГИ назовні та організує спільні почини відділів, як наприклад "ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ". Цю імпрезу треба використати, щоб познайомити українську громаду з працею та осягами СУА. Цим можна довести, що наша праця скерована для добра цілої української громади.

В 1986 році доложимо усіх старань, щоб збільшити кількість членів СУА та поглибити знання про нашу організацію. Так само, поширюймо відомості про СУА використовуючи українську пресу та радіо.

МАРТА ДАНИЛЮК,
заступниця голови СУА
для організаційних справ

Вісті з Централі

ПОДЯКА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

Висловлюємо щиру подяку за пожертви на Фонд Медичної Допомоги Хворим Дітям і Молоді, які пожертвовано в 1985 році. Вашими щедрими жертвами Ви допомогли найбільш хворим та потребуючим дітям і молоді в Бразилії та Польщі. Завдяки Вашій жертвенності, вони сьогодні можуть продовжувати нормальне життя з рідними та приятелями в школі.

НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ СКЛАЛИ:

Надія Мандрусяк — 1,000.00 дол. (членка 28-го Відділу)
Оксана і Богдан Богдановичі — 1,000.00 дол. (членка 21-го Відділу)
Передано зі спадку д-ра Зенона Нижанківського — 1,000.00 дол.
Пані Палашевська — 300.00 дол. (членка 55-го Відділу, Каліфорнія)
Наталія Петріна — 100.00 дол.
Дарія Витанович — 100.00 дол. (членка 64-го Відділу)
Округа Нью Джерзі — 30.00 дол.
75-ий Відділ — 55.00 дол.
Ірина і Богдан Чайківські — 25.00 дол. (членка 70-го Відділу)
Стефанія Лаба — 10.00 дол.

ЗВЕРНЕННЯ І ПОДЯКА ДО ВІДДІЛІВ

В Південній Америці, а головним чином у Бразилії є велика потреба українських книжок, шкільних підручників, журналів, узорів, пісень та інших речей потрібних дітям і молоді.

На засіданні Головної Управи СУА, яке відбулося в листопаді 1985 р. рішено вислати на відомі нам

адреси до шкіл, сиротинців, сестрам-вчителькам та священникам "Наше Життя", касетки з награними колядами, піснями й казками. На початку грудня в Централі СУА в Нью-Йорку членки комісії при Суспільній Опіці запакували й вислали 37 пакунків "Нашого Життя" й 52 пакунки з касетками, за що належить їм щира подяка.

В тій справі вислано обіжник до відділів з проською допомогою нам оплатити поштові видатки, тоді зможемо обдарувати більше наших українських дітей.

Пересилаємо щиру подяку відділам: 1, 4, 24, 33, 72, 79, 92, 104, 119 за пожертви, які покрили частинно поштову оплату. Звертаємося nadalьше з проханням до відділів відгукнутися на наш заклик та скласти пожертви, за що будемо дуже вдячні та зможемо далі висилати українські книжки та шкільні підручники українським дітям і молоді в Бразилії.

Щиро дякую за жертвенні пожертви та за співпрацю всім членкам СУА.

Лідія Черник,
референтка суспільної опіки СУА

НОВИЙ ВІДДІЛ СУА: Екзекутива СУА на засіданні 8-го грудня 1985 р. прийняла новий відділ СУА й надала йому число 113. Осідок відділу є місто Нью-Йорк, а його очолила Люба Фірчук. Вітаємо Управу й членок відділу в рядах нашої організації.

* * *

Як вже було подано раніше, XXI КОНВЕНЦІЯ СУА відбудеться у 1987 р. у Клівленді, Огайо. Конвенційний Комітет очолила Надія Дейчаківська.

* * *

Проф. Марта Богачевська-Хомяк, заступниця голови СУА для зв'язків, входить до Комітету підготовки відмічення 100-ліття Міжнародної Жіночої Ради, що відбудеться у Вашингтоні 1988 р.

В пам'ять моєї незабутньої дружини **Стефанії** складаю **250.00 дол.** на Медичний Фонд для потребуючих лікування дітей через 93-ій Відділ СУА в Гартфорд Кон. **Чоловік Стефан Боднарчук**

* * *

ОБІЖНИК: Пресова референтка СУА, Анна Максимович, вислала до відділів обіжник ч. 2, в якому пригадала, щоб голови допилювали статутувану постанову, що кожна членка є зобов'язана передплатувати журнал "Наше Життя". Також звернула увагу, щоб відділи притримувалися резолюції ХХ Конвенції і збирали передплату за журнал разом із членськими вкладками. Просила, щоб кожний відділ влаштував у 1986 році одну імпрезу й прибуток переслав на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Пригадала пресо-

вим референткам округ, щоб зібрали хроніки за 1985 рік і переслали їх до пресової референтки Головної Управи. Подала, що на квітень 1986 р. заплановано пресову й культурно-освітню конференцію.

* * *

Учениці Інституту Катехиток і Інституту св. Ольги в Прудентополі — Парана, Бразилія прислали дуже зворушливі Різдвяні побажання — спільну знімку і підписи всіх дітей. Як відомо, Суспільна Опіка СУА дає допомогу тим Інститутам.

ЗАПАСНИЙ ФОНД СТИПЕНДІЙНОЇ АКЦІЇ

У листопаді 1985 р. Екзекутива СУА одержала анонімову пожертву у висоті 3,386.00 дол., якою жертводавець бажав створити "Запасний Фонд Стипендійної Акції СКА". До цієї суми додано 4,500.00 дол. зі спадку св.п. д-р Зенона Нижанківського (згідно з волею спадкодавця).

Н.Н.	3,386.00 дол.
Н.Н.	13.74 дол.
Зі спадку	4,500.00 дол.
	<hr/>
	7,900.00 дол.

Запасний фонд буде в банку, а відсотки з нього будуть використовуватися на потреби Стипендійної Акції СУА.

Д-р Зенон Нижанківський народився 13-го жовтня 1897 р. Закінчив гімназію у Дрогобичі, а правничі студії у Львівському університеті згодом одержав звання доктора права на Ягайловському університеті в Кракові. Відкрив у 1934 р. адвокатську канцелярію в Дрогобичі, а від 1940 р. продовжував свою працю в Любліні. До Німеччини виїхав з дружиною 1943 році. Коли приїхав до США після не легких початків закінчив американські правничі студії та успішно склав іспит. Працював 20 років як упорядник правничої літератури, перекладач і знавець советського й східноєвропейського права в Конгресовій Бібліотеці у Вашингтоні на правничий відділ. Покійний д-р З. Нижанківський був активний член Товариства Українських Правників у США. Помер він 11-го жовтня 1984 р.

Покійний залишив 46,000 дол., яких призначив церковним, науковим, культурним і допомогив українським установам.



100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.



В МІСЯЦІ ГРУДНІ ВПЛИНУЛО:

Округа Нью-Йорк,	128.53 дол.
38-ий Відділ СУА, Денвер, Кол.	250.00 дол.
35-ий Відділ СУА, Озон Парк, Н.Й.	100.00 дол.
57-ий Відділ СУА, Ютика, Н.Й.	100.00 дол.
66-ий Відділ СУА, Нью Гейвен, Конн.	100.00 дол.
70-ий Відділ СУА, Пассейк, Н.Дж.	100.00 дол.
93-ій Відділ СУА, Гартфорд, Конн.	100.00 дол.
20-ий Відділ СУА, Філядельфія, Па.	80.00 дол.
89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.	50.00 дол.
5-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч.	25.00 дол.
Лідія Гладка, Саут Орандж, Н.Дж.	225.47 дол.
Ірена Качанівська, Філядельфія, Па.	100.00 дол.
Розалія Полчій, Санісайд, Н.Й.	50.00 дол.
Наталія Чапленко, Матаван, Н.Дж.	20.00 дол.
Олександра Різник, Асторія Н.Й.	10.00 дол.
Марта Мачай, Озон Парк, Н.Й.	10.00 дол.

ЗБІРКОВІ ЛИСТИ ВІДДІЛІВ СУА

47-ий, Рочестер, Н.Й.	556.00 дол.
17-ий, Маямі, Фльо.	415.00 дол.
83-ій, Нью-Йорк, Н.Й.	288.00 дол.
82-ий, Нью-Йорк, Н.Й.	250.00 дол.
5-ий, Дітройт, Міч.	175.00 дол.
34-ий, Коговз, Н.Й.	168.00 дол.
43-ій, Філядельфія, Па.	168.00 дол.
57-ий, Ютика, Н.Й.	137.00 дол.
20-ий, Філядельфія, Па.	120.00 дол.
70-ий, Пассейк, Н.Дж.	115.00 дол.
48-ий, Нью-Йорк, Н.Й.	108.00 дол.
91-ий, Бетлегем, Па.	105.00 дол.
108-ий, Нью Гейвен, Конн.	105.00 дол.
119-ий, Йонкерс, Н.Й.	100.00 дол.
102-ий, Манстер, Інд.	87.00 дол.
24-ий, Елізабет, Н.Дж.	77.00 дол.
62-ий, Глен Спей, Н.Й.	73.00 дол.
37-ий, Дітройт, Міч.	65.00 дол.
65-ий, Нью Брансвік, Н.Дж.	65.00 дол.
7-ий, Акрон, Огайо	60.00 дол.
10-ий, Філядельфія, Па.	50.00 дол.
77-ий, Чікаго, Ілл.	20.00 дол.
Разом:	4,756.00 дол.
Досі вплинуло:	61,335.00 дол.
Разом:	66,091.00 дол.

В пам'ять дорогих мені осіб — мами **Софії Остапчук** та сестри **Галини Хабурської** жертвую **50.00 дол.** на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької через 47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н.Й. **Марія Крамарчук**



Знімка: М. Коломиєць

Зліва: Христя Навроцька, Ольга Кузьмович, Марія Савчак, Ірина Чайківська, Іванна Рожанковська. Стоїть: Ольга Лісківська.
Members of the editorial board of *Nashe Zhyttia*. Left to right: Christine Nawrocky, Olga Kuzmovych, Maria Sawchak, Irina Chajkowsky, Iwanna Rozankowsky. Standing — Olha Liskiwsky.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

У вересні 1985 року офіційно ввійшли до Редакційної колегії "Нашого Життя": голова СУА Іванна Рожанковська (з уряду), Ольга Лісківська, Марія Савчак, Ольга Кузьмович, Христя Навроцька, Ірина Чайківська, Марта Коломиєць, Анна Максимович і Христина Юзич-Годів. Редактором англomовних сторінок — Марта Бачинська.



ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

16.XI.85

Після прочитання статті голови СУА Іванни Рожанковської в "Нашому Житті" за місяць вересень 1985 р. п.з. "Акції і реакції", в якій порушено так дуже актуальну й одночасно для всіх нас болючу тему, де змальовано грізний стан розбиття нашої громади й взаємного побороювання в обличчі загрозливої небезпеки вважаємо (мій чоловік тієї ж самої думки), що ця, під кожним оглядом, цінна стаття повинна бути поміщена на перших сторінках усієї нашої преси в США, в надії, що може хоч в деякій мірі опам'ятає наших "незрячих братів".

З глибокою пошаною,
Л. Мичковська
член 33-го Відділу СУА
Парма, Огайо

12.XII.85

До адміністрації журналу,

Дякую Вам за Вашу працю, яку Ви всі виконуєте видаючи наш журнал "Наше Життя". Він із кожним числом цікавіший, навіть для мене в Канаді. Дуже тішуся Вашими досягненнями, хоч знаю, що і для редакції і для адміністрації це в сьогоднішніх умовах не така легка справа. Добре, що тепер є менше матеріалу на організаційні справи Вашого товариства СУА. Старайтеся за всяку ціну, щоб журнал появлявся вчасно й точно!

Бажаю Вам якнайкращих успіхів у Вашій праці ...

Залишаюся з щирим привітом
Леся Тарнавська
Торонто, Онатріо
Канада

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLIII

JANUARY 1986

Marta Baczynsky



INDEPENDENCE DAY — *January 22, 1918*

"From now on the Ukrainian National Republic becomes the independent, free and sovereign state of the Ukrainian people."

This was the proclamation issued by the *Centralna Rada* (Central Council), the all-Ukrainian representative institution, on January 22, 1918 as part of the Fourth Universal, documents which established rules and regulations for the governing of Ukrainian territory. This was the crystallization of Ukrainian political thought and the basis for Ukrainian concerns and actions on behalf of our country. This cohesiveness of thought and action became the cornerstone ideology for the freedom of Ukraine.

Every year, Ukrainians in the free world commemorate the act and significance of January 22, 1918. As citizens of the United States or Canada, our Ukrainian cultural and historical heritage is respected — it is

honored and celebrated. Here, we have the privilege of making sure our children will continue to carry the flame of Ukrainian independence.

In our native land there were countless Ukrainians through the years who have stood up to the usurper. We honor their memory and are awed by their fierce desire for justice, freedom and self-determination. Today, there are many other Ukrainians in our homeland who are incarcerated, humiliated, tortured, dehumanized because of their dedication to these very same ideals.

January 22, 1918 is a reminder of a glorious promise that became reality but for a short time. Each of us has the responsibility to keep the spark of that promise alive, each of us, in his or her own way.

HOPE

No more can I call liberty my own,
To me there's naught remains but hope alone.

The hope to see once more my beloved Ukraine,
To come back in my native land again.

To gaze once more on Dnieper's azure wave-
I care not if alive or in the grave.

To view the steppe, its ancient funeral mounds,
To sense the ardent strength which there abounds.....

No more can I call liberty my own,
To me there's naught remains but hope alone.

LESYA UKRAINKA

(English translation — Percival Cundy)

DISSIDENT WOMEN: *The Wives of Political Prisoners*

The following article which will be presented in two parts is the text of a keynote address delivered by Raissa Moroz at the Second Wreath Conference, held in Edmonton, Canada October 11-14, 1985. The Conference commemorated the 100th anniversary of the Ukrainian Women's Movement and explored issues relating to ethnicity and feminism.

Two papers on the subject of "Dissident Women" are being presented at this conference. In order to avoid repetition, Nadia Svitlychna and I decided to divide this extremely broad subject into two, more specific topics 1) the experiences of dissident women as political prisoners, and 2) experiences of women as wives, mothers, sisters — all caregivers — of political prisoners. My presentation concentrates on the latter and is based on 13-years of personal knowledge and on that of my close friends and acquaintances.

I realize that Soviet women, in general, and dissident women in particular face problems that might be considered extraneous to the purely feminist issues of this conference. Many of my former female friends would enviously respond to these issues by saying: "we would like to have *your* problems and concerns!" For the time being, many feminist issues raised in Canada and the U.S. are merely a type of "higher mathematics" for the female population of the Soviet Union.

The realities of Soviet life, force individuals to be concerned mainly with daily problems of physical survival. Women, for example, do not anguish over the fact that society regards them above all as "sex objects". They merely accept this stereotype unconsciously and behave accordingly. That's it. They do not have time to think about, much less discuss such issues.

In short, the problems of the female population of these two worlds exist on disparate levels. The purpose of my presentation is to examine only one of many problems faced by the Soviet woman.

No Soviet law states that a convicted person's relatives share responsibility for his crime. On the contrary, the law stipulates that parents are not responsible for the actions of their children who are of age, and that children are not responsible for the actions of their parents. In this respect, as in all others, the Soviet state reveals its hypocrisy: moral codes and written laws exist only on paper. From time to time they are proclaimed from lofty tribunes, but in practice unwritten laws and a policy of intolerance and persecution exist.

As a rule, the wife of a political prisoner loses her job. The authorities find different reasons for depriving a person of her job and of all means of earning a living. In my case, I was dismissed for "not delivering enough scientific output" as a college instructor. Many wives were dismissed from their jobs because of "staff reductions".

Jurij Badzio's wife, Svitlana Kyrychenko, was dismissed twice, initially from work at the Ukrainian SSR Academy of Sciences for being an "unreliable" person. Subsequently, she was given a job in the pharmacy department, but following the arrest of her husband in 1979, she was dismissed from the pharmacy as well. She found herself in a helpless situation: labeled "unreliable" she could not obtain employment in her profession and was unable to find a job as an unskilled worker because she was over-qualified. On September 10, 1981 Svitlana was issued a warning that she could be charged with "parasitism". Svitlana Kyrychenko, an extremely intelligent and highly educated woman is presently working at the post office as a cleaning woman.

Loss of a job is just one punishment for being the wife of a political prisoner. Furthermore, the treatment of the wife and children by the KGB is used to bring pressure upon a prisoner of conscience: "admit you were wrong and you'll go free — you have a young wife and children". But, the accused has nothing to confess, and very few will compromise their consciences. A wife who does not want to leave her husband must endure a well-orchestrated campaign against her. Especially if she will not be silent, if she sends complaints and letters, and if — God forbid! — she should think of contacting foreign journalists.

A wife can expect repercussions when she actively defends her husband. In 1974, when my husband was brought to the brink of despair by severe conditions in prison, he declared a hunger strike and demanded to be transferred to a labor camp. Concerned about his health, I appealed through Western correspondents in Moscow to the world public, to Amnesty International, and to fellow Ukrainians. The KGB perceived this as unprecedented insolence, and the entire police machine came down on my head. I was summoned to the KGB almost daily for questioning. My relatives and I were threatened with arrest "for passing information abroad", bands of agents followed me wherever I went. My friends were called in for questioning and through intimidation were forced to give evidence against me. When none of this stopped my protests, the KGB resorted to open violence. For example, at one o'clock in the morning my window was shattered by a rock, which hit me in the

cheek. Earlier, during an interrogation, I had been warned to expect something like this. To divert suspicion the KGB broke the windows of two of my neighbors and then broke the windows of friends who had refused to testify against me. The KGB continued to call me in for questioning, insisting that I was violating Soviet laws when I gave foreign correspondents news about my husband's condition.

Two years later, when my husband was sent to the Serbsky Institute for a psychiatric assessment, the KGB tried to silence me by intimidating my son, who was now old enough to serve as a victim. His school grades were lowered, fights with him were staged on the street, and rumors were spread that he was a juvenile delinquent — all to make me fear for my child and force me to acquiesce. During the thirteen years that my ex-husband was imprisoned, I was forced to endure all this and much more. Yet, what happened to me is not in the least bit unusual, for the wife of a Ukrainian political prisoner it is typical.

This is what the Ukrainian Helsinki Group wrote in regard to the situation of Vira Lisova:

Being out of work for so many years, she led a beggar's existence. Finally, she received temporary work. But still she had no peace: collaborators of the KGB regularly broke into her apartment, terrorizing her psychologically, threatening and frightening the children.

After she wrote her letter in defense of her husband to the French Communist Party and other organizations, the organs of the KGB became rabid. By phone, she was ordered to come to the Ukrainian KGB for a conversation. She refused. That same day a messenger brought a notice summoning her to appear as a witness, not, however, before a case examiner, but directly to the Ukrainian KGB. She refused, on the basis that the summons, from a legal standpoint, was groundless.

On March 9, 1977, while she was at work, an operative of the Ukrainian KGB who refused to give his name, called her into the office of the deputy director of the Institute for the Organization of Labor and Modernization of Industry. He ordered the administration officials to leave and began to try to break her down psychologically.

Here are some gems of his expressions: "You are an indecent woman! You take part in nationalist activities, just like your husband! You pass information abroad." (This was a reference to a letter to G. Marchais). "You were at the sendoff for Amalrik. You kept contact with Rudenko. You reproduced copies of your husband's 'Open Letter'. You receive packages and help from nationalist sources. If you have the conscience of a Soviet person, give them up!"

V. Lisova answered that if the packages were from hostile sources, the KGB could prohibit their delivery. The collaborator of the Ukrainian KGB replied that they have no such power, but that she herself was obliged to do so.

"You bitterly hate the KGB and the Soviet government. You live in an environment that is hostile to the Soviet system. We fight for you. We will be reporting to the procurator. We can imprison you, but we feel sorry for you."

V. Lisova walked out of the office in a terrible frame of mind. After taking medication, she went to the procurator of the Republic who oversees the KGB, where she wrote a statement about all this. The procurator promised to pass on her

statement to the KGB for "review". At home V. Lisova fell seriously ill. Emergency aid personnel diagnosed a pre-heart failure condition. Rest and treatment were prescribed.

The following day — more calls from the KGB and promises to continue the "conversation" after her recovery. The personnel office of the Institute informed her that she was fired and that same day brought to her home her job registration book.

*Thus, V. Lisova — the mother of two children, a sick and unprotected woman — finds herself without work, without any means of subsistence, and under the Damoclean sword of the KGB. When V. Lisova promised to put in a complaint with V. Fedorchuk, chairman of the Ukrainian KGB, she received the cynical reply: "Be sure to write also to Andropov!"**

One could write volumes about the life of the family of a political prisoner — material difficulties, long years of loneliness, problems in the upbringing of children. Lida Ruban, the wife of Petro Ruban, who recently was arrested for the third time, is unemployed. Suffering from tuberculosis, she has to support her two children. The eldest, a 10 year-old son, is paralyzed as a result of a car accident. How can the family survive, having lost its only bread-winner?

Several years ago, similar predicaments were made bearable by parcels from Ukrainians outside the Soviet Union. Now, this source of support has been cut off by Soviet authorities, paid parcels are prohibited. The Solzhenitsyn Foundation has been publicly condemned by the Soviet mass media as CIA funded and its distributors have been arrested. How is Lida Ruban going to manage in this desperate situation?

There are other problems for these women, such as bringing up children and explaining to them why their father was arrested: he did not steal anything, murder anybody or even offend anyone.

A certain vacuum is created around the family of a person who has been convicted for political reasons: even children know that the KGB keeps the prisoner's home under surveillance and listens in to all conversations, specifically those on the telephone. People you thought were your tried and trusted friends look the other way when they see you coming, because they fear they may be thought disloyal to the State. Who can blame them for not wanting anything to do with the KGB-machine? Only a small circle of friends remains, friends whose decency and self-respect will not allow them to abandon a person. Yet the KGB tries to scare even them away.

End of part I

RAISSA MOROZ

* Taken from the book *The Human Rights Movement in Ukraine: Documents of the Ukrainian Helsinki Group 1976-1980*.

MOLLYOLGA — *An artistic triumph!*

The recipients of the 1985 New York State Governor's Arts Award were Molly Bethel and Olga Aleksiewicz Lownie, creators of *MOLLYOLGA*— a unique art studio in Buffalo, New York. Its uniqueness lies in the fact that it is free of charge to anyone who is interested in furthering his or her creative abilities.

Nila Stecki interviewed the directors of this unusual studio and found that they are not only dedicated to art but to helping people enjoy and employ their talents.

Molly Bethel, a visual artist, started this program when she opened a studio offering free instructions in visual arts to Buffalo residents. She was soon joined by Olga Aleksiewicz Lownie, and together they created *MOLLYOLGA*, which today has a staff of several artists and an enrollment of some 350 students — children and adults, alike. The studio is housed in its own building and is subsidized in part by the County, the Youth Board, the New York State Council of the Arts and private donations.

Olga A. Lownie is a member of UNWLA and president of Branch 97. In addition to putting in almost a full week at the studio, Mrs. Lownie is raising a family, sings in the church choir, accompanies the choir "Burlaky" and is always willing to lend a hand with community projects.



*Olga Lownie with 7 year-old Simone Flood.
Ольга Лавні з 7-літньою Сімон Флад.*



*Мистецька нагорода губернатора нью-йоркського штату скульптура Марізол.
New York State Governor's Arts Award — sculpture by Marisol.*

At the award ceremonies on May 1, 1985 at the Metropolitan Museum of Art in New York City, New York's Governor Mario M. Cuomo said this about Molly Bethel and Olga A. Lownie:

"These two remarkable women have done what some people still insist it's impossible to do. They've built a first-class, free public art program that teaches students how to use their talents, how to give expression to the creative instincts that are a part of each of us.

Over a century ago, a New York poet, Walt Whitman, predicted that the strength of democracy would depend on its willingness to "circumvent the elites and to call forth the soul-seated vision of its people."

In its own way, MOLLYOLGA does that, empowering a generation of students with the instrument of art — the force of self-expression.

MOLLYOLGA's vision of involving people's lives with art — and art with people's lives — is a quintessential expression of the very best of New York.

So is Molly, and so is Olga.

Both of you, please accept this award as a testament to the admiration and love this state has for you!"

ABOUT WOMEN

A helping hand...

The New York City Commission on the Status of Women has issued its *GUIDE TO WOMEN'S STUDIES* for Spring 1986. It is a wonderful reference manual, which for a little more than the price of a subway token, can change and improve one's life.

The *GUIDE* offers a comprehensive 83-page listing of courses, seminars, programs and lectures designed to improve the quality of life of the New York woman. It begins with information about financial aid: lists of resources, informational services, campus-based aid, entitlement programs, loans and other financial aid programs and special scholarships.

The *GUIDE* also lists schools, universities, organizations, business associations, city and state institutions which offer programs for women. The programs encompass a large area of interests from personal counseling to business management, from health and safety education courses to politics, philosophy and culture. The *GUIDE* gives complete information about each course or lecture.

Copies of the *GUIDE TO WOMEN'S STUDIES* may be obtained for \$ 1.50 each by writing to:

The Commission on the Status of Women
52 Chambers Street, Suite 207
New York, NY 10007

Hail Columbia!...

Barbara Aronstein Black has recently been appointed as dean of Columbia Law School. The 52-year old mother of three and professor of legal history made history herself by becoming the first woman ever to head one of the nation's most prestigious educational law institutions.

A friend from Nairobi...

Our own Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak, who attended the United Nations Decade for Women Conference in Nairobi, Kenya last summer, received a letter from a gentleman she met at the Conference. His name is Raymond Lloyd and he is a member of an international organization called Women & Men, which as its letterhead states, was "*founded to encourage men to share in women's advancement*".

Mr. Lloyd writes that his work within his organization has two main aims: "*the appointment of able women to national and international positions of executive leadership, and the commemoration of centenaries and similar anniversaries of distinguished women of history.*"

Men & Women was organized in 1980 when Mr. Lloyd resigned from a position in the United Nations. He says he found the U.N. system "*increasingly chauvinistic and universalistic but not democratic.*" Mr. Lloyd further explains that he works within the framework of two other ideals: "*the relief of suffering by the hungry, the refugees and oppressed minorities and the promotion of pluralist democracy in international relations.*" Mr. Lloyd states that he works on a voluntary basis, fulltime, and is financed solely by his own personal savings. Mr. Lloyd travels, gives lectures and writes articles on behalf of his organization.

In his letter, Mr. Lloyd wrote Mrs. Chomiak: "*You can advance my work by sending me press clips or other notices of the achievements or appointments of contemporary women, and of centenaries and similar anniversaries of distinguished women of history which are coming up from 1987 onward. For my part I shall send you the letters and lists where your information is used.*"

A step ahead...

Although Switzerland considers itself a modern European country, it has, until recently, floundered in the middle ages as far as women's rights are concerned. Women's suffrage was adopted at the federal level only 14 years ago and the equal rights amendment only four years ago.

In October 1985, a national referendum on equal marriage rights for women was held in Switzerland and it passed with a, not-too-exciting, 54.7 %. It made invalid archaic laws such as the husband's right to manage his wife's inheritance and private finances, the right of the husband to choose whether his wife can work or not, as well as, his right to choose the place where the family will live.

There has been strong opposition to the referendum, with conservatives calling the move "antimarrriage" and "antifamily".

Books are knowledge...

Suzanne Mubarek, the First Lady of Egypt visited the United States recently with her husband President Hosni Mubarek, to attend the opening of the United Nations General Assembly. In an interview with reporters, the charming Mrs. Mubarek spoke about her country, her people, but mostly about the subject that is dearest to her heart — education.

A graduate of the American University in Cairo, Suzanne Mubarek has a master's degree in education. Her concern in this field is mostly with primary schools

in Egypt. For many years, she has been involved in a project to update and upgrade the level of education in these schools and provide appropriate surroundings for the children — giving them the necessary tools of education. For this purpose, she has started an organization — Integrated Care Society — which offers volunteers

and money. Through her efforts each school is being enhanced by the creation of a library for the students, which she considers most important. "How can you learn or think or know if there are no books?" she asks. Mrs. Mubarek has also been instrumental in establishing public libraries, four of which are complete and in use.



THE UKRAINIAN MUSEUM: *A CULTURAL EXPERIENCE*

Following its longtime tradition, the Ukrainian Museum will once again offer courses in woodcarving and embroidery.

WOODCARVING: *February 15 — April 26, 1986*

Time: Saturdays, 1-4 p.m.

Fee: adults - \$ 55;

senior citizens & students over 16 - \$ 50;

children 12-16 free;

members - 15% discount.

The course is geared both to the beginner and the advanced student. Participants will learn low relief woodcarving techniques used by craftsmen in the Carpathian Mountains. Using tools specifically produced for the Museum the students will learn and master the intricate motifs that are used to decorate both functional and decorative objects, such as album covers, crosses and boxes.

EMBROIDERY: *February 15— April 12, 1986*

Time: Saturday, 1-3 p.m.

Fee: adults — \$ 45;

senior citizens & students over 16 — \$ 40;

children 10—16 - free;

members — 15% discount.

This course is also offered to beginners, as well as, advanced embroiderers. Beginners will be introduced to the basic stitches of traditional Ukrainian embroidery. Advanced participants will work with more technical stitches including cut-work, drawn-work and crewel stitch. The course will also explore the history, evolution of styles, techniques, colors, threads and fabrics used traditionally in various regions of the Ukraine.

Children registering for these courses must be at least 12 years of age.

All materials are covered in the registration fee. Finished objects may be kept by the students.

For advanced registration and further information please call 212/228-0110 or write to:

The Ukrainian Museum
203 Second Avenue
New York, NY 10003

The courses are made possible, in part, by the New York State Council on the Arts.

TO YOUR HEALTH!

DIET AND FIBER

It seems as if important health and nutritional discoveries are made quite often these days. The funny thing is, many of these discoveries are really old, time-tested truths, rediscovered and in many cases catapulted into the "fashionable". The bottom line is that good health is your most important asset, so it is important to weed out the facts from the fads.

A recent "discovery" by the scientific community is fiber. Fiber has been a part of man's staple diet since he or she first tripped over a stalk of wheat. And it's a credit to researchers that they have restated the importance of fiber in the diet. Fiber is a significant "find" not only in general good health sense but for those who wish to shed those unwanted pounds.

What exactly is fiber? It is that part of our foods — fruits, vegetables and whole grains — which our body cannot digest. Fiber forms bulk in the digestive system by absorbing water, thereby causing the pleasant feeling of fullness. Fiber is also a cleaner of the digestive system, creating a healthier atmosphere for the processing of food and elimination of wastes. Lower incidence of cancer and coronary disease is linked to the intake of fiber.

Unfortunately, modern nutritional technology has for a longtime seen fit to remove all traces of good, healthy fiber from our diets. Flour producing grain, such as wheat or rye has been robbed of its fiber and bleached to pure whiteness. We are all familiar with bread that not only has a cottony consistency, but tastes like it too. Rice, also was stripped of its vitamin-rich coating to give us fluffiness and grains that don't stick. It is only recently that the benefits of fiber have been brought to light and whole grains, fruits and vegetables have assumed the importance they should have had all along.

It is wise to remember that a balanced diet is the sensible approach to maintaining good health as well as losing weight.

The following vegetable, fruits and cereals are fiber-rich foods:

Vegetables	Fruits	Cereals
asparagus	apples (eat with skin)	bran
beans (all kinds)	berries:	oatmeal
broccoli	blueberries	
brussel sprouts	blackberries	
cabbage	strawberries	
carrots	cantaloupe	buckwheat
celery	grapes	groats
corn	grapefruit	whole wheat
	oranges	rice (brown only)
lettuce	pears	
nuts (all kinds)*	raisins (and other dried fruit)	
peas		
potatoes		
spinach		

*(for dieters, consult the calorie on nuts)

High fiber diets for the purpose of losing weight are the easiest diets to tolerate in terms of suffering through hunger pangs. However, dieters have to be aware of the fact that some fiber-rich foods are high in calories. The idea is to consume high-fiber foods in good-sized portions, but not too high in calories. There are several books on the market, among them the popular *F-Plan Diet* by Audrey Eyton, which give an excellent explanation of the properties, benefits and application of fiber in a diet.

WALK YOUR WAY TO HEALTH AND FINANCIAL SUCCESS!

A Ukrainian women's group in Canada — the Organization of Ukrainian — Canadian Women — sponsored a "PISHKYTHON", the Ukrainian version of the Walkathon.

Several weeks before the event, interested members gathered lists of sponsors, who pledged their donations for a minimum of five kilometers walked.

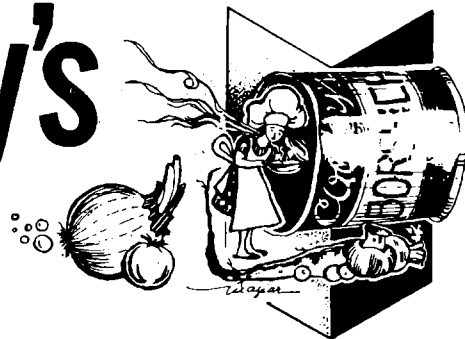
On the appointed day "PISHKYTHON" contestants congregated at the Ukrainian estate "Zaporizhia". Each woman received her official "PISHKYTHON" t-shirt and anxiously awaited the start of the event. Cheered on by youthful onlookers, the participants began a two-hour

walk aimed at raising money for the press-fund of "Zhinochyi Svit" a woman's magazine in Canada. With a sense of self-satisfaction, the women turned over \$900 to the official treasurer of the "PISHKYTHON". Not bad for two-hours work!

This concept although, enjoying great popularity for at least, the last fifteen years has never quite filtered to Ukrainian organizations' repertoire of money-making projects, which include, for example, the ever-popular bake sale. In these days of greater health-consciousness, this would be a viable alternative for raising those needed funds for the many projects of our organization — UNWLA.

Now that the holidays are over, the doldrums seem to have set in, particularly in the kitchen. Every cook is "cooked out" so to speak. There is a need to relax from all the holiday culinary acrobatics, yet at the same time one does crave something interesting, tasty and different. Our recipe may just hit the spot.

COOKY'S CORNER



STUFFED CHICKEN BREASTS

(Will serve four)

INGREDIENTS

7 slices of bacon, 1 slice diced
1/4 pound of boiled ham, diced (1 cup)
1/4 pound of mushrooms, finely chopped
1 tablespoon of finely chopped parsley
1/2 small onion, finely chopped
1 egg yolk
1 tablespoon of sour cream
salt and pepper to taste
2 chicken breasts (1 1/2 to 2 pounds)
split, boned and flattened

METHOD

1. Preheat oven to 350 °F.
2. Put the diced bacon, ham, mushrooms, parsley, onion, egg yolk and sour cream in mixing bowl. Season with salt and pepper and mix gently to combine the ingredients. Divide the mixture into 4 portions. Place 1 portion on each chicken breast and roll to enclose the filling.

3. Line the baking dish with 4 slices of bacon. Arrange the chicken rolls seam side down in a single layer over the bacon.

4. Bake for 45 minutes to 1 hour, or until chicken is done and the bacon topping is crisp. Serve with Mushroom Sauce.

MUSHROOM SAUCE

(Makes about 1 1/4 cups)

INGREDIENTS

2 tablespoons butter
1/2 small onion, finely chopped
1/2 pound mushrooms, finely chopped
1 tablespoon flour
3/4 cup of beef broth
1/4 cup of sherry

salt and pepper to taste
1/4 cup sour cream (optional)
1 tablespoon finely chopped parsley

METHOD

1. Melt the butter in saucepan and saute the onion over low heat for 5 minutes.
2. Add the mushrooms. Cover and let steam for another 5 minutes.
3. Stir in the flour and add the beef broth and sherry, stirring constantly.
4. Season with salt and pepper. Simmer for 5 minutes. Remove from the heat and stir in sour cream, if desired, and parsley.

This chicken treat may be served with brown rice. Broccoli, zucchini or peas with a lemon juice topping are excellent side dishes. A crisp salad may herald the main course. White wine is your best bet for this dinner. Enjoy!





Закінчилися святкування, а багато з нас святкували подвійно за новим і старим стилем і опісля боялися стати на вагу, щоб не побачити, яку шкоду зробили нам традиційні страви. Але це можна направити дієтою. Подаємо три страви, які повинні в тому допомогти.

ЮШКА З МОРКВИ (на 2 особи)

- 1 ложка маргарини
- 1/4 горнятка дрібно нарізаної цибулі
- 1/4 горнятка дрібно нарізаної селери
- 1/2 зубчика часнику (втертого)
- 2 горнятка води
- 1 горнятко нарізаної моркви
- 1 мала картопля нарізана в кістки
- 2 кістки курячого бульйону

1. Розігріти в ринці маргарину додати цибулю, селеру і покритий часник, легко смажити, щоб все було м'яке.

2. Додати решту складників, зменшити вогонь, накрити і варити, щоб горошина була м'яка (20 хвилин). Трохи прохолодити, дати до "блендера". Перед поданням загріти.

ЗАПІКАНА КУРКА З БРОКОЛІ

- 2 ложечки маргарини
- 1/4 горнятка дрібно нарізаної цибулі
- 2 неповні ложки муки (борошна)
- 1 горнятко пісного молока (skim)
- 2 унції втертого чедар сиру
- соли й перцю до смаку
- Цілі курячі груди без шкіри і костей, зварені й нарізані в кістку
- 1 горнятко нарізаного, звареного броколі
- 3/4 горнятка звареного макарону-мушельок (macaroni shells)
- 1/4 горнятка нарізаного пієменто

1. В малій ринці розігріти маргарину додати цибулю і легко присмажити на золотистий колір. Додати муки й змішати разом. Зняти з вогню і додати потроху молоко, мішаючи.

2. Знов поставити ринку на вогонь, варити мішаючи доки підлива не буде густа. Додати втертого сиру і варити, мішаючи, 2 хвилини. Зняти з вогню і додати соли й перцю до смаку.

3. В огнетривалому посуді (2 кварта) змішати курку, броколі, макарону і пієменто, залити підливою і вимішати. Пекти 30 хвилин на 375°.

ЛАКОМИНКА з МАНДАРИНОК (на 2 особи)

- 1 конверта желатини
- 2 ложки розмороженого, концентрованого помаранчевого соку
- 1/2 горнятка кип'ячої води (окріп)
- 1 горнятко йогурту без товщу і смаку (plain, low fat)
- 1/2 горнятка частинок з мандаринок (mandarin orange sections)
- 2 ложечки цукру

1. В малій мисці посипати желатиною розморожений помаранчевий сік і залишити, щоб желатина зм'якла. Додати кип'ячу воду (окріп) і мішати щоб желатина розпустилася.

2. В другій ринці змішати йогурт, мандаринки і цукор, додати помаранчевий сік і легко вимішати разом.

3. Виполоскати зимною водою форму і налити приготовану масу. Накрити і вставити до холодильника найменше на 4 години.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Щоб цибуля при різанні не пекла очей, треба її дати до холодильника на 3-4 години.

Щоб посуд до варення і подавання риби не відгонив (пах) нею пізніше, треба після того як вимити, витерти цитриною і тоді знов вимити.

Щоб запах цвітної капусти не розносився по хаті — дати до варення його кусок цитрини.

Щоб клюски чи вареники не зіплювалися — добре дати до води, в якій варяться трохи олії.

Якщо маєте вареники, які хочете залишити на пізніше, треба їх не тільки перелити зимною водою, але залишити в друшляку в посуді зі зимною водою, щоб зовсім вистигли.

86-ий Відділ США щиро дякує мистцям Лярисі Крупі й Галині Стрілець за їхню участь в концерті. Ваша безкоштовна участь спричинилася до його матеріального успіху. Хочемо так само подякувати Олені Геймур за її згоду виступати. Прикро нам було, що через недугу Ви не могли взяти участь в концерті.



*Членки 86-го Відділу США разом з І. Рожанковською після концерту.
Members of UNWLA Branch 86 with I. Rozankowsky after the benefit
concert for the Ukrainian Museum.*

Знімка: Б. Полянський

НЕБУДЕННИЙ КОНЦЕРТ

Заходами Союзу Українок Америки 86-го Відділу 24-го листопада 1985 року в залі Сітон Гол Університету в Савт Орандж, Н.Дж. відбувся концерт-бенефіс, з якого прибуток був призначений на Український Музей в Нью-Йорку.

Репрезентативну залю заповнила наша і чужомовна публіка. Виконавцями концертної програми були: Ляриса Крупа — піаністка, Галина Стрілець — скрипалька, і Джорж Дарден — акомпаньйор на фортепіяні. На жаль не змогла виступити Оленка Геймур, сопрано. Через те концерт став чисто інструментальним, без вокальних точок.

Хоч програма була скорочена, її різноманітність і зосередження на двох сонатах Віктора Косенка — надали концертові глибокого змісту. Ми рідко коли чуємо нелегкі твори нашого видатного композитора, який скомпонував багато творів, переважно фортепіанових. В. Косенко прожив 42 роки, здобувши подиву гідне знання фортепіанової, скрипкової і органової фактури. Він неоромантик, що вмів переконливо виявити свій власний світ звукової фантазії від м'якої розспіваності до октавово-акордової віртуозності, що дає нам враження органного, а то й симфонічного звучання. Мелодійна винахідливість з поривчастим, емоційним ступенуванням, вибух прихованих почувань і контрастний зрезигнований спокій, контемпляція, — все те просто примушує слухача пірнути в світ поетичних, схвильованих музичних образів нашого визначного композитора.

Публіка із зацікавленням слухала першу точку програми: "Сонату г-моль, оп. 15" В. Косенка у виконанні відомої піаністки Лярисі Крупи. Технічне опанування і відчуття композиції ще раз довели, що вона розвиває свій талант на правильній дорозі, прямуючи до індивідуального, власного музичного самовиявлення. Вона цілковито віддала себе інтенціям композитора, реагуючи на кожну зміну настроїв і їх поетичного духа.

Л. Крупа також дуже гарно заграла оригінальні прелюдії Франка Мартена. Наступною виступала Галина Стрілець скрипалька, при акомпаньйменті на фортепіяні Джор-

джа Дардена. "Медитація і Мельодія, оп. 42" Петра Чайковського у виконанні Г. Стрілець, ще раз нагадали нам, — яку вартісну артистку маємо в її особі. Чиста гра, романтична кантілена і грайлива техніка — це позитивні прикмети нашої скрипальки, яку хотіли б ми частіше чути в нашій околиці.

Після перерви Л. Крупа заграла "Концертний Етюд, оп. 44, ч. 3" Антона Рудницького, милозвучну композицію із забарвленням народньої пісенності. Піаністка виконала її технічно легко й з гарним ударом. Відому "Другу угорську рапсодію" Франца Ліста Л. Крупа почала грати спокійно, щоб поступово набирати розмаху до щораз вищих віртуозних кульмінаційних пунктів. Тут вона виявила свою багатогранну техніку, побудовану на відпруженні. Делікатно й дзвінко звучали "дзвіночки", повнозвучність наповнила залю в скорих октавах і акордах. Л. Крупа відтворила "Рапсодію" з великою енергією і з темпераментом, поборюючи технічні труднощі, на що публіка зреагувала гучними оплесками.

Г. Стрілець у "Сонаті а-моль, 18" В. Косенка показала ніжність і одуховленість, надаючи героїчним образам яскравих звукових барв. Все те побудоване на свободній певній техніці й на виразному, природньо відчутному ритмі. Дивлячись на Г. Стрілець маєть враження, що скрипка є її найбільшим приятелем, якому вона розказує про свою журбу і радість.

Акомпаньйор Джордж Дарден, добрий професійний піаніст. Було б краще, коли б він дещо тихше акомпаньював, це стосується також до сонати, в якій скрипалька і піаніст мають рівнорядні ролі.

Після концерту відбулося прийняття в прибічній залі, тут численні гості висловлювали свою вдячність 86-му Відділові Союзу Українок за його ініціативу і похвалу солістам за їх працю над музичним мистецтвом, зокрема над українським.

Дарія Гординська-Каранович



УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ДАРУНКИ

Барусевич, Софія, Іст Венис, Флорида — різьблена цукорничка виконана різьбарями в таборі переселенців Інгольштаті.
Біраковський, Богдан, Нью-Йорк — різьблені портрети Т. Шевченка, І. Франка, різьблена тарілка і 6 кубків.
Чорноробіль, Анна, Рочестер, Н.Й. — книжка "Ягілки" д-р Ол. Бариліака.
Даниленко, Наталія, Сомердайл, Н.Дж. — 1 керсетка, 2 юбки з Полтавщини.
Дигдалевич, Марія, Нью-Йорк — 2 вишивані подушки.
Гуряк, Ніна, Варм Мінерал Спрингс, Фл. — тканий рушник з Кролевця.
Мандзюк, Міра, Нью-Йорк — книжка "Ліра" українські народні пісні.
Назар, Олена, Нью-Гейвен, Кон. — 2 рисунки старинних взорів, книжка Олени Пчілки "Українські взори".
Остап'як, Параня, Кліфтон, Н.Дж. — перла до весільного строю; весільний вінок на зразок таких як були колись в селі Радче, Станіславщина.
Ржепецька, Марія, Нью-Йорк — вишивана сорочка, крайка, тканий рушник.
Рекуха, Дарія, Нью-Йорк — дерев'яна миска, ложка й виделка дерев'яні.
Савчак, Мирослава, Джерсі Ситі, Н.Дж. — крайка, різьблені рамці, різьблений ніж до листів, різьблена ручка до писання, мала різьблена пудерничка, маленька кругла різьблена касетка.
Сміндак, Гелен, Вейсайд, Н.Й. — кептар з рукавами без прикрас.
Сос'як, Марія Мороз, Йонкерс, Н.Й. — сучасний дитячий сердечок.
Тріска, Євгенія, Нью-Йорк — срібний перстень з гербом Львова, вишивана жіноча сорочка з 1930 років.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

25,000.00 дол. — Федеральна Кредитівка "Самопоміч" — Нью-Йорк
5000.00 дол. — Стефан і Володимир Сливоцькі
2000.00 дол. — 86-ий Відділ СУА
1610.00 дол. — д-р Осип Данко
1500.00 дол. — Аркадій Мулак-Яцківський
по **1000.00 дол.** — д-р Юрій Сай, Омелян і Татіяна Антоновичі, Юрій і Марія Гончаренки, Омелян і Германа Соховерські й Ганна Зерук, 75-ий Відділ СУА
900.00 дол. — д-р Олег і д-р Рената Голод-Третяк
по **250.00 дол.** — Оксана Рак, 91-ий Відділ СУА
по **100.00 дол.** — Оксана Байко, Ярослав і Ірина Падохи, Євгенія Тріска, Богдан і Наталія Коваль, д-р Роман і Анна Алиськевичі, Євген і Богданна Михайлови, Данило Кашімер
по **50.00 дол.** — Український Конгресовий Комітет Америки (Альбанська Округа), Українське Товариство Синсиннати
по **25.00 дол.** — Параскевія Витвицька, Оксана Рак, Ярослава Геруляк, Наталія Крупська, Галина Цігаш
20.00 дол. — Подружжя Василь Бабій
по **15.00 дол.** — Ніна Самокіш, д-р Петро і Іванна Федорови
10.00 дол. — Анна Шмуляк

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по **1000.00 дол.** — Лідія Хома, Окружна Управа Південного Нью-Йорку СУА
785.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті
500.00 дол. — д-р Андрій і Рута Ріпецькі
450.00 дол. — 21-ий Відділ СУА
300.00 дол. — Титус Геврик
по **100.00 дол.** — Ричард Альвіно, д-р Марія Савдик, Ольга Вересюк, Ярослав і Ірина Качанівські, І.Б.М. в доповнення по жертви Л. Зобнів
50.00 дол. — Ольга Альвіно
по **25.00 дол.** — Джеремаєв і Наталія Дубики, Олег Склепкович, подружжя Юрій Колодій, Богдан і Христина Кульчицькі, Оксана Пристай, Роман і Емілія Михалевські
по **20.00 дол.** — Олександра Місіоні, д-р Богдан і Тамара Мриць, Михайло Олійник, Андрій і Марта Мостовичі
по **15.00 дол.** — Антоній Колтунюк, Ольга Лукашак
по **10.00 дол.** — Володимир Вовнянко, Володимир Черевко, М. Боднарчук, Денніс Кузьмович
по **5.00 дол.** — Дмитро Кобилянський, пані М. Михайлів
2.00 дол. — Д. Тучковський

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять Покійної **Розалії Блонарович**, матері моєї приятельки Лідії Кий, складаю **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Марія Савицька**

В пам'ять бл. п. **Олени Бурко** мами Орисі Городиловської та бл. п. **Володимири Кравчук** мами д-ра Романа Кравчука складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Миرون і Наталка Возняки.**

В пам'ять моїх дорогих батьків бл. п. **Івана і Станіслави Гребеняк** та брата п. **Романа** складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. **д-р Ірена Гребеняк**

В пам'ять бл. п. **Якова Гніздовського** та **О. Ключаса** складаю **100.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку. **Петро Шиприкевич**

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Якова Гніздовського** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **д-р і пані Прокоп**

В пам'ять мого дорогого кузена св. п. **Василя Добчанського** складаю **20.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Мирослава Добчанська-Беневич**

У світлу пам'ять бл. п. **отця шамбеляна Петра Мельничука** і бл. п. **Ігора Кухти** складаємо **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **мгр. Мирослав і Анна М. Зобнови**

Замість квітів в пам'ять бл. п. **Петра Німировського** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Розалія Фенчинська з сином Романом**

У світлу пам'ять нашої найдорожчої незабутньої доні бл. п. **Лідії Шуль Богдан** склали пожертви на Український Музей в Нью-Йорку: по **100.00 дол.**: Віра і Ярослав Шуль, Оксана Шуль Прохоренко з чоловіком Володимиром; по **35.00 дол.**: Микола й Олександра Крумшини; по **25.00 дол.**: Євгенія Рубчак, Таня Борас, Павло Бойківський, Віра Никифорок Березовська; по **20.00 дол.**: Михайло й Михайлина Барани, Зеновія Никифорок, Марія Мотиль, Люба Крумшин; по **10.00 дол.**: Лідія Крушельницька, Лідія Магун. **Разом 435.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Лідії Шуль Богдан**, доні Віри Шуль на Український Музей в Нью-Йорку членки Окружної Управи в Нью-Йорку пожертували **140.00 дол.** Віри Шуль з родиною складаємо ширі співчуття. По **10.00 дол.** склали: Христя Навроцька, Анна Рак, Стефанія Савчук, Люба Артимішин, Олександра Крумшин, Люба Сохан, Ірена Моцюк, Лідія Черник; по **5.00 дол.**: Іванна Клим, Олімпія Роговська, М. Рейнарівич, Іванна Мачай, Емілія Ройовська, Ірена Мокривська, Ольга Женецька, Леся Гой, Анна Васильков, Рома Шуган, Натапка Дума, Лідія Закревська

З приводу смерті бл. п. **Лідії Шуль Богдан**, доні нашої членки Віри Шуль пересилаємо вислови глибокого співчуття, а замість квітів на могилу складаємо на Український Музей в Нью-Йорку **25.00 дол.** **Окружна Управа СУА в Нью-Йорку**

У світлу пам'ять **Емілії з Галушинських Дем'янчук** складаю **250.00 дол.** на Український Музей. **Оксана і Юрій Мельникович**

Замість квітів на могилу св. п. пані **Дмитрик** складаємо **20.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Стефан і Єлисавета Москович**

У пам'ять мого товариша св. п. **Василя Добчанського** складаю **15.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Анна Поліщук**

У пам'ять **Тетяни Душенко** складаю **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Стефан Душенко**

У пам'ять св. п. **Володимира Душника** складаю **15.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Анастасія Волкер**

У пам'ять найдорожчого чоловіка Олександра й незабутньої мами **Корнелі Кузьмак** складаю **50.00 дол.** на Український Музей. **Володимира Нагорняк**

Замість квітів в пам'ять моєї дорогої приятельки св. п. **Ірени Левчук**, складаю **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Ніна Лещенко**

У світлу пам'ять проф. **Ірини Ледочубської**, нашої незабутньої дорогої кузини в першу річницю її смерті на Україні у Львові, складаємо **100.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Оксана Рак і Марта Ярош з родинами**

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Віри Мицак**, складаю **500.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Юрій Мицак**

Замість квітів на могилу мого краяна св. п. інж. **Сергія Небожинського**, складаю на Український Музей **25.00 дол.** **Юліан Савчак**

У пам'ять бл.п. **Михайла і Йосефіни Павелько** складаю **5.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею **Неля Скеба**

Замість квітів на свіжу могилу нашого друга св. п. **Андрея Богдана Ратча**, складаємо на Український Музей **25.00 дол.** **Юліан і Марія Савчак**

Замість квітів на свіжу могилу Покійної **Марії з Держків Скороської**, мами нашої дорогої Ірени, пересилаємо **25.00 дол.** на Український Музей та висловлюємо наші співчуття всій рідні. **Ліда і Володимир Мартинці з Гантеру**

Замість квітів на свіжу могилу св. п. **Галі Філінської**, сестри Надії Юрчинської складаємо **20.00 дол.** на Український Музей. **д-р Теодосій і Дарія Самотулка**

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Для вшанування пам'яті сп.п. **Сотника Миколи Алексевича**, батька нашої членки д-р Тетяни Цісік, пересилаємо **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Шановній родині висловлюємо наші ширі співчуття. **Управа й членки 43-го Відділу СУА**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **проф. Миколи Алексевича**, батька членки нашого відділу Олени Ощипко складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" а пані Олені з родиною висловлюємо наше щире співчуття. **Управа й членки 20-го Відділу СУА**

Для вшанування пам'яті дорогого вуйка бл.п. **д-ра Юрія Барчинського** складаємо через 70-ий Відділ СУА в Пассейку **50.00 дол.** для потребуючих дітей в Бразилії. **Андрій і Христина Козак**

Замість квітів на могилу бл.п. **Марії Богдан**, мами Люби Михалевиц **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складають **д-р Юрій і Віра Кушнірі.**

Замість квітів на свіжу могилу св.п. **Лідії Шуль Богдан**, дочки моєї приятельки Віри Шуль, складаю **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Людвіка Томир з чоловіком**

У п'яту річницю смерті нашої найдорожчої мамусі та бабуні, **д-р Людмили Бризгун**, пересилаємо в її пам'ять передплати на журнали, які вона любила читати: "Наше Життя", "Промінь" і "Жіночий Світ" для невідомих бабусь. **Оксана і Ярослав Соколики із синами Всеволодом та Ігорем**

Замість квітів на могилу св.п. **Михайла Вишневського**, чоловіка нашої членки, складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо наші ширі співчуття. **Управа й членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді**

В пам'ять мого незабутнього **Василя Гусара** в десяту річницю його смерті складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **Дарія Гусар.**

В пам'ять мого чоловіка **Івана Демчука** складаю **5.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя" **Оля Демчук.**

Замість квітів на свіжу могилу **Галі Калитяк**, мами нашої голови Оленки, **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає **76-ий Відділ СУА ім. Ліни Костенко, Дітройт.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Зорянни Неонілі Котляр** складаю через 20-ий Відділ СУА **10.00 дол.** на Український Музей і **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю щире співчуття. **Ольга Г. Варела**

У світлу пам'ять **о. пр. Л. Опока**, брата нашої приятельки, Олі Гнатик складаємо **25.00 дол.** на Фонд Бабусь, а родині покійного щире співчуття. **Копачі**

У десяту річницю покійної нашої найдорожчої мами **Мирослави з Зінюків Притули** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **25.00 дол.** та на Український Музей **25.00 дол.** **Христина Притула Кузьмович**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Вплати від 1-го до 31-го грудня 1985 р.

30,000.00 дол.: М. і М. Бойчуки, Спрінгфілд

9,843.75 дол.: Н.Н.

3,000.00 дол.: О. і С. Богдановичі, Елмгурст (через 21-ий Відділ СУА)

2,000.00 дол.: Е. і М. Наливайко, Мінніаполіс; Ю. і С. Сливоцькі, Нью-Йорк

1,000.00 дол.: Д-р І. Гребеняки, Людонвіль; Н. і Ю. Цегельські, Бетлегем

600.00 дол.: Б-во Українських Католиків, Монреаль; СУМ, Монреаль

400.00 дол.: А. і М. Гайда, Монреаль; Н. Пуйда, Філядельфія (через 43-ий Відділ СУА)

340.00 дол.: Л. і М. Чолгани, Пассаїк

300.00 дол.: 11-ий Відділ СУА; Пласт, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); М. Барабах, Іст Лонгмедов; М. і Л. Осадца, Страдсбург; Н. Чорній, Форт Лі

250.00 дол.: 47-ий Відділ СУА: Союз Українок, Південна Австралія; М. і М. Війтек, Омага; Л. і М. Іваськови, Гатсвіл; М. Короней, Джонсон Ситі; д-р В. Онуферко, Джерзі Ситі (через 78-ий Відділ СУА); Б. і М. Осадца, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); д-р Т. і В. Сендзік, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); Х. і А. Сливоцькі, Кембрідж

200.00 дол.: 72-ий Відділ СУА; 95-ий Відділ СУА; Н.Н., Жіноче т-во "Просвіта", Вердун; ЛУКЖ, Монреаль; ОУК, Монреаль; Парафія св. Василя Великого, Лячін; Українське Національне Об'єднання, Монреаль; Українська Організація Золотих Літ, Монреаль; Л. Брикович, Монреаль; Л. Біловчук, Матаван (через 4-ий Відділ СУА); Б. Біловчук, Маспет (через 4-ий Відділ СУА); Е. Блавацька, Філядельфія; М. Бойко, Орандж; Е. Бровар, Барнвельд; М. і З. Василькевичі, Ворен (через Округу Дітройт); Т. і С. Ганаси,

Монреаль; М. Гладка, Монреаль; д-р Х. Дурбак, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); І. і М. Заяць, Ля Саль; Н. Костюк, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); М. і Я. Матковські, Рочестер (через 120-ий Відділ СУА); Ю. і А. Мицаки, Форест Гіл; М. Олійник-Лінден, Торонто; С. Петрашко, Ст. Ленард; Б. Топольницька, Бофало (через 49-ий Відділ СУА); О. Червінська, Рочестер (через 47-ий Відділ СУА); Т. і Р. Шутер, Рочестер (через 47-ий Відділ СУА); І. і О. Юрчуки, Лівінгстон (через 86-ий Відділ СУА); Р. і А. Яськови, Ньюарк (через 86-ий Відділ СУА)

170.00 дол.: 99-ий Відділ СУА

150.00 дол.: Д-р І. і М. Галій, Вінлянд (через 20-ий Відділ СУА)

100.00 дол.: 57-ий Відділ СУА; М. Бачинська, Патлей; М. і Л. Гичко, Флемінгтон; А. і Й. Демуси, Мангатан Біч; Т. Кейс, Нью-Йорк; Я. Лабка, Трентон (через 11-ий Відділ СУА); Л. і В. Палашевські, Ранчо Пальос Вердес; Е. Панасюк, Ярдвіл (через 11-ий Відділ СУА)

70.00 дол.: ОЧУС Відділ 52-ий, Елізабет

50.00 дол.: Н.Н., О. Кузьмак, Саут Орандж (через 86-ий Відділ СУА); Ю. і Х. Свищуки, Ст. Люїс; О. Смаль, Мейпелвуд (через 78-ий Відділ СУА); д-р Ю. Стефанівський, Мейпелвуд (через 78-ий Відділ)

25.00 дол.: С. і М. Башнянин, Кенмор (через 49-ий Відділ СУА)

20.00 дол.: Б. Голда, Елізабет

18.00 дол.: Е. і Б. Казимир

10.00 дол.: М. Ватралик, Елізабет; Е. Курівчак, Елізабет; М. Пінковський, Елізабет; І. Тимчишин, Елізабет; О. Яцусь, Елізабет; Ю. Яцусь, Елізабет

З подякою,
Таїсса Турянська

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. д-р **Юрія Барчинського** (Лсч-дон, Онтаріо) складаємо **50.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Юрій і Христина Свищуки**

Складаємо зі спадку бл.п. **Констанина Бачинського 200.00 дол.** на стипендію для дівчинки середньої школи. **Оксана Бачинська, Татіяна Кейс**

Складаю **200.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА: **100.00 дол.** в пам'ять бл.п. **Марії Степової Керляк, 100.00 дол.** замість різдвяних дарунків для родини Гординських. **Евдокія Т. Блавацька**

В пам'ять мого чоловіка бл.п. **Остапа Коропая**, пересилаю **250.00 дол.** на однорічну стипендію для виховання священика в Бразилії. **Мальвіна Коропей**

Пересилаємо **1,000.00 дол.** на вищі священничі студії для семинариста в Бразилії. Складаємо цю пожертву в пам'ять бл.п. **Івана Костинського**. Покійний — практикуючий католик, який був зажурений браком священників. **Надя і Юрій Цегельські**



ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ



Анна Ганиш
*1899 — †20.IX.85

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 20-го вересня 1985 р. упокоїлась в Бозі довголітня і заслужена членка 26-го Відділу ім. Ольги Басараб світлої пам'яті **Анна Ганиш**. Анна Ганиш з дому Дацько прожила 86 років. Покійна приїхала до Пітсбургу, Пенсильванія з села П'ятниця повіт Добромиль 1913-го року. Незадовго переїхала до Дітройту, де одружилася з покійним Павлом Ганишом. Вони виховали двох синів Йосифа й Євгена.

Покійна вступила до 26-го Відділу відразу після його заснування. Була кілька років головою відділу, а вже найдовше його скарбничкою — 22 роки. В Окружній Управі (тодішньої Філії) була головою. Свою працю, яка б вона не була, виконувала сумлінно й докладно. Доки здоров'я дозволяло, вона брала участь в праці організації. Жертвувала на багато цілей, включно з "Українським Селом" у Ворен. Часто виступала з доповідями, була вибрана делегаткою на конвенції СУА, до УККА, до Федерації Українців Мічигану. Постійно цікавилась працею відділу і хоч здоров'я не дозволяло, вона телефонічно довідувалась про відділові справи.

Багато членок з інших відділів відвідали Покійну в похоронному закладі

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Аноніми не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave. New York, N. Y. 10003

й брали участь в похоронах. Від Окружної Управи прощала Покійну Анну, Оріся Лончина, голова, згадуючи її як свідому українку і ревну союзянку. Членки відправили Покійну з відзнаками й прапорами до церкви св. Йосафата в Ворен, а тоді на цвинтар Святого Пастиря. Від 26-го Відділу СУА прощала Покійну голова Катерина Кобаса, згадуючи її працьовитість, відданість українській справі та прихильне відношення до людей, які любили її як рідну сестру.

На Тризни Покійну прощала її довголітня товаришка й співпрацівниця, почесна голова 26-го Відділу Катерина

Хом'як, згадуючи її працю для відділу. Від Українського Села прощала Покійну Анастасія Вокер. Від УНС прощав Михайло Бабій згадуючи, що вона належала довгі роки до Українського Народного Союзу.

Покійна залишила в глибокому смутку сина Євгена, синову Ірену, внука Павла, внучку, родину в Пенсильванії і союзянок.

Спи спокійно дорога союзянку, американська земля хай буде тобі легкою!

Управа й членки 26-го Відділу СУА

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодинокое число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть заплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING



Волинські взори із збірки о. д-ра Юрія Шумовського. XVIII ст. Село Острожжів, повіт Дубно. Вишивати чорними й червоними (D.M.C. ч. 321) нитками. Рисувала Ольга Трачук.
Volynian pattern from the collection of Rev. Dr. Yuriy Shumovs'ky. Village of Ostrozhets', district of Dubno. — 18 cent. Embroider using black and red (D.M.C. 321) threads. Pattern copied by Olga Tratchuk.